

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 4-4/2018 г.

На основание чл. 94, ал. 1, т. 5, чл. 99, ал. 2 и ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 19, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредба за ОВОС), § 11 от Преходните и заключителни разпоредби към Постановление № 336 от 29 декември 2017 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 3 от 2018 г.) и във връзка с чл. 31 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 и ал. 13 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*, (Наредбата за ОС),

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Преносен газопровод до Разлог и Банско“ по Вариант 1 (червен вариант)

Възложител: „БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД

Седалище: 1336, гр. София, бул. „Панчо Владигеров“ № 66, п.к. 3, ж.к. „Люлин“ 2

Кратко описание на инвестиционното предложение:

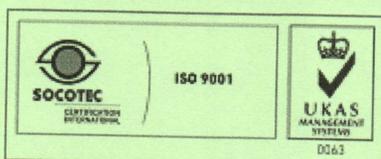
Инвестиционното предложение (ИП) е за изграждане на нов преносен газопровод до Разлог и Банско, който ще се свърже със съществуващия преносен газопровод за Гърция.

Основният технологичен процес, който се реализира чрез ИП е пренос на природен газ чрез газопровод, включващ следните допълнителни процеси:

- Регулиране на налягането и неговото поддържане;
- Очистване на природния газ от механични примеси;
- Измерване на температурата и дебита на природния газ.

Проектните параметри на новопроектирания газопровод са:

- Проектно налягане (DP) – $P = 5,4 \text{ MPa}$;
- Диаметър на тръбите (външен) – 273,1 mm;
- Изолация на тръбите – по DIN 30670 N-v, не по-малка от 2,9 mm;

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

- Дължина на газопровода – между 36,7 и 41,2 km в зависимост от отделните варианти. При комбинацията им с Вариант А, дължината на газопровода се увеличава с 200 m.

Предвижда се газопроводът да бъде изграден от стоманени тръби, DN 250 по БДС EN ISO 3183:2013, БДС EN 1594 и API 5L, избрани съгласно хидравличните и якостни разчети, със заводска изолация от екструдирани полиетилен и дебелина на изолационния слой не по-малко от 2,9 mm съгласно стандарт DIN 30670 N-v.

Газопроводът ще се положи подземно на дълбочина не по-малка от 0,8 m от кота терен до кота горен ръб тръба. Минималната дълбочина на изкопа ще бъде 1,1 – 1,3 m.

В сервитута на газопровода са разположени трасета на електрически кабели – за електрическо захранване на станция за катодна защита (СКЗ), на катодни електрически кабели и такива за анодните заземителни устройства към СКЗ и към контролно измервателна колонка (КИК) от електрохимичната защита на газопровода.

Планира се газопроводът да е с максимална пропускателна способност $Q = 30\,000\text{ m}^3/\text{h}$ (при налягане 1,01325 bar и температура 20°C). Предвижданият срок на експлоатация на проектния газопровод е 50 години.

Съпътстващите съоръжения на газопровода, включително и площадки, са следните:

1. Линейни кранови възли (ЛКВ) DN 250 – Линейната спирателната арматура (линейните кранове) се разполага по дължината на трасето и служи за спиране на газовия поток и съответно затваряне (изолиране) на определени участъци от газопровода. Съгласно нормативните изисквания линейните кранове се разполагат на разстояние не по-голямо от 30 km помежду им. Крановите възли (КВ) трябва бъдат съоръжени със свещи за продухване и изпускане при необходимост. Свещите за продухване на газопровода се монтират на разстояние не по-малко от 15 m от спирателната арматура. Площадките около линейните кранови възли ще бъдат с бетонни плочи върху полиетиленово фолио и/или от трошено-каменна настилка върху полиетиленово фолио, като и при двата варианта ще се обезпечи отводняването им. Ограждането се предвижда да е с метални колове и пана от телена мрежа, закрепени върху стоманобетонни ивични фундаменти.

Местоположението и броят на площадките за крановите възли по съответните варианти на трасе е следното:

- За Вариант 1 (червен) - 4 бр. (на km 0, km 21.9, km 30.5, km 36.7);
- За Вариант 2 (син) – 4 бр. (на km 0, km 20, km 33.8, km 41.2);
- За Вариант 3 (лилав) – 4 бр. (на km 0, km 21.9, km 29.6, km 40.0);

При комбинацията на трите варианти на трасе с Вариант А (зелен), местоположението и броя на площадките за крановите възли се запазва същото.

На площадките на линейните кранове ще се предвидят:

- Система от байпасираща обвръзка;
- Тръбопроводна линия за извеждане на газа чрез продухващи свещи;
- Сигнализатори за преминаване на очистни (инспектиращи) устройства (бутала);
- Спирателни кранове – челно заварени, стоманени, сферични, равнопроходни кранове за подземен монтаж на преносни газопроводи с удължител за извършване на манипулации с крана над кота терен с пневмохидроуправление и механични устройства за автоматично прекъсване на потока на газ;
- Байпасни и продухващи линии;
- Продухващите /свещни/ кранове с възможност само за местно (ръчно) управление.

2. Кранов възел за газопроводно отклонение за бъдеща Автоматична газорегулираща станция (АГРС) „Предела“ DN 100;

3. Пускова очистна станция DN 250 – предвижда се изграждането на пусковата станция (с размери 30 x 40 m) да стане веднага след крановия възел. Елементи на пусковата станция са:

- камера на пусковото устройство;
- система от свързващи тръбопроводи;
- кранове с пневмохидравлично управление;
- кранове с ръчно управление;
- линии за импулсен газ;
- продухващи свещи;
- стояци за технологични операции и вземане на проби от газ;
- стояци за импулсен газ;
- щуцери за вземане на проби от газ;
- сигнализатори за преминаване на очистно устройство.

4. Приемна очистна станция DN 250 – Предвижда се изграждането на приемната станция да стане на площадката на АГРС. Елементи на приемната станция са:

- камера на приемното устройство;
- система от свързващи тръбопроводи;
- кранове с пневмохидравлично управление;
- кранове с ръчно управление;
- линии за импулсен газ;
- продухващи свещи;
- стояци за технологични операции и вземане на проби от газ;
- стояци за импулсен газ;
- щуцери за вземане на проби от газ;
- сигнализатори за преминаване на очистно устройство;
- кондензаторборник.

Привързването на импулсните линии към крановите възли с пневмо-хидравлично управление се извършва съгласно чертежи на завода-производител на съответния кран.

5. Газопроводни отклонения DN 100;

6. АГРС за захранване на Разлог и Банско – АГРС са напълно автоматизирани съоръжения, за които няма необходимост от постоянно обслужване. Оборудването в АГРС се състои от следните основни елементи:

- спирателна арматура на вход и изход на АГРС;
- филтри за почистване на природния газ;
- предпазно-отсекателен клапан за високо и ниско налягане;
- регулатори на налягане;
- предпазно-изпускателен клапан;
- системи за измерване на природния газ;
- газоподгревателна система, при необходимост от повишаване на температурата на природния газ, с цел недопускане образуването на хидрати.

Регулиращите линии в АГРС са две – една работна и една резервна, с филтриране и подгряване на природния газ на всяка една от тях. АГРС могат да се монтират на открито или в закрити помещения, като около технологичните постройки на АГРС се оформят армирани бетонови площадки и обслужващи алеи. За осигуряване оттичането на атмосферните води, съобразно прилежащия терен, бетоновата площадка и обслужващите алеи се оформят с подходящи наклони, а в плътната бетонова част на оградата (ивичните основи) се предвиждат отвори за оттичане на водите в околния прилежащ терен.

За осигуряване на физическа защита на площадката на АГРС се предвижда ограда, която да отговаря на изискванията на “Наредба за физическата защита на

строежите”, а на по-късен етап в Техническия проект ще се разработи площадкова инсталация за видеонаблюдение, свързана към съществуващата система за видеонаблюдение, както и ще се предвиди сигнално-охранителна система. С цел създаване на техническа възможност за реализацията на изброените охранителни системи (преноса на информация) ще се ползва магистралния оптичен кабел (за видеонаблюдението).

Пред АГРС се предвижда изграждане на площадка с твърда настилка, отговаряща на изискванията на “Противопожарни и строителни норми”, а около оградата на АГРС – негорима противопожарна полоса с ширина – минимум 5 m, поради което оградата се проектира на 5 m навътре от границите на площадката. За достъп до АГРС е необходим подходящ път с трайна настилка.

7. Електрохимична защита от корозия, включително станции за катодна защита и протекторна защита при пресичане на инженерни съоръжения – Пасивната защита на подземната част на стоманения газопровод се предвижда да се осъществява със заводска изолация. Електрохимичната защита /ЕХЗ/ се реализира чрез катодна станция /КС/, анодни заземители /АЗ/, контролно измервателни колонки /КИК/, дренажни и контролни кабели. КС ще се монтират в контейнери, предвидени за площадките на крановите възли и в обслужващите сгради, предвидени за АГРС с осигурено електрозахранване: 220 V; 50 Hz; 600 VA.

За да се гарантира нормалния контрол на защитния потенциал на газопровода, през интервали около 1,0 – 1,5 km, както и на някои специфични точки по трасето (при пресичане с пътища, железопътни линии, реки и др.), ще бъдат разположени КИК. Броят на КИК и разстоянията между тях ще бъдат определени в работна фаза и са съгласно изискванията на нормативните документи за газопроводи.

8. Система за пренос на технологична информация – Линията на трасето на оптичния кабел се предвижда да следва трасето на преносния газопровод и на газопроводните отклонения, като трасето на оптичната кабелна линия ще бъде разположено в сервитута на газопровода от дясната му страна по посока на газа, на отстояние от 6 до 9 m. При необходимост е възможно и преминаване от другата страна на газопровода и други отстояния от него.

9. Подходни пътища, електрозахранване, водопроводи и друга довеждаща техническа инфраструктура към площадковите обекти.

10. Елементи за осигуряване сигурността на газопровода – изпускателни свеци, отсекатели, защитни кожуси за преминаване под пътища, ж.п. линии, електрооборудване, контролно измервателни прибори и автоматика, система за сигурност и управление, пасивна и активна защита от корозия на стоманените тръби (катодна защита). Тяхното предназначение е реализиране на основния технологичен процес и постигане на висока степен на надеждност и сигурност на газопровода.

Основни характеристики на етапа на строителство и експлоатация на ИП

Характеристики на етапа на строителството

Основните строителни дейности включват: земни работи – отстраняване на хумуса и временното му депониране в границите на строителната полоса; изкопни работи за оформяне на траншея за полагане на газопровода и площадки за очистните съоръжения; монтаж на АГРС и ЛКВ; обратен насип за запълване на траншеята; рекултивация на строителната полоса; комплексни строителни работи при пресичане на водни обекти, пътища и ж.п. линии; монтажни работи – основно заваръчни работи по газопровода; защита на газопровода от корозия; монтаж на оборудването на съоръженията; изпитване на газопровода на плътност и якост по БДС EN 1594.

Строителството ще се извършва в рамките на работен участък, в който се предвижда изграждането на газопровода да става със средна скорост от около 0,5 km на ден. Скоростта на изграждане ще зависи от релефа и геоложките условия на терена.

Средната дължина на работния участък се очаква да бъде около 20 km, а предложената строителна полоса е – 20 m в земеделски земи и в горски територии, и от 5 до 10 m около площадките на съоръженията. Тя може да бъде по-голяма в близост до пътища, реки и други препятствия, които газопроводът трябва да пресече, за да се осигури необходимата площ за работа и съхранение на допълнително специализирано оборудване и материали.

Основните материали, които ще са необходими за реализиране на ИП, са както следва:

- Тръби – Газопроводът се изгражда от единични тръби с дължина до 12 m със заводска изолация. Тръбите ще са произведени от висококачествена стомана в съответствие с международно приетите стандарти. По-дебелостенни тръби ще се използват там, където е необходима допълнителна защита, като например при пресичане на пътища, реки и ж.п. линии или в предвидени за застрояване устройствени зони и др.

- Природни ресурси – ще се използват строителни материали, включващи природни ресурси като пясък, чакъл, а също така и вода.

- Електроенергия – Предвижда се външно електрозахранване за технологичните съоръжения на газопровода, като за осигуряване на обектите на газопровода с електроенергия ще бъдат подадени заявления за присъединяване към мрежата на съответното електроразпределително дружество за предоставяне на точки на присъединяване. Захранването може да бъде извършено от електрическата мрежа за ниско напрежение или от тази за средно напрежение с изграждане на самостоятелен трафопост. Връзката може да бъде въздушна линия или подземен кабел, в зависимост от конкретните обстоятелства.

Характеристики на етапа на експлоатация

Експлоатационната поддръжка ще се осъществява от възложителя. Дейностите по време на експлоатацията на газопровода ще включват:

- Транспортиране на природен газ;
- Автоматизиран контрол и управление на газотранспортната система (линейната част и съоръженията) чрез автоматизирана система за управление;
- Поддръжка и ремонтни дейности на оборудването и съоръженията;
- Поддръжка на сервитута на газопровода.

За ИП са разработени три проектни варианти за трасе и площадки:

- **Вариант 1** (червен) – дължина 36,7 km, с начална точка газоизмерителна станция (ГИС) „Симитли“ и крайна точка АГРС „Разлог/Банско“;

- **Вариант 2** (син) – дължина 41,2 km, с начална точка ГИС „Симитли“ и крайна точка АГРС „Разлог/Банско“;

- **Вариант 3** (лилав) – дължина 40,0 km, с начална точка ГИС „Симитли“ и крайна точка АГРС „Разлог/Банско“.

В резултат от проведени консултации със заинтересованите страни е разработен алтернативен вариант (Вариант А – зелен) за началния участък на газопровода, с цел съобразяване с получените становища по информацията за преценка на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). Вариант А е с дължина 5,2 km, начална точка ГИС „Симитли“ и с крайна точка землищна граница Полето – Симитли, след което трасето продължава по някой от останалите Варианти 1, 2 или 3. При комбинация с Вариант А останалите варианти се удължават с по 200 m.

И в трите проектни варианта (Вариант 1, 2 и 3), както и в тяхна комбинация с допълнително разработения Вариант А, трасетата на газопровода преминават през следните землища:

- с. Полето (ЕКАТТЕ 57203), община Симитли, област Благоевград;
- гр. Симитли (ЕКАТТЕ 66460), община Симитли, област Благоевград;

- с. Брежани (ЕКАТТЕ 06238), община Симитли, област Благоевград;
- с. Градево (ЕКАТТЕ 17405), община Симитли, област Благоевград;
- гр. Разлог (ЕКАТТЕ 61813), община Разлог, област Благоевград.

Зоната за превантивна устройствена защита на газопровода (2 x 200 m) засяга освен изброените по-горе землища и:

- с. Крупник (ЕКАТТЕ 40052), община Симитли, област Благоевград;
- гр. Банско (ЕКАТТЕ 02676), община Банско, област Благоевград;
- с. Ракитна (ЕКАТТЕ 61978), община Симитли, област Благоевград.

Землището на с. Ракитна се засяга от зоната за превантивна устройствена защита на газопровода единствено по допълнително разработения Вариант А.

Предвижда се строителната полоса да съвпада с площта на бъдещия сервитут на газопровода, така че общата използвана площ по време на експлоатацията ще включва дължината на газопровода (между 36,7 и 41,2 km при алтернативни варианти 1, 2 и 3 и между 36,9 и 41,4 km при комбинацията им с Вариант А) по сервитута на газопровода (20 m), което възлиза на максимална площ от 828 dka. Допускат се несиметрични по отношение на широчината ивици спрямо оста при спазване на ограничението за обща ширина на сервитутната ивица. В горски и земеделски територии например при строителна полоса 20 m разположението на газопровода е асиметрично спрямо сервитутната зона – една ивица от 12 m и една от 8 m. Не е необходима допълнителна площ за временни дейности по време на строителството.

Като най-целесъобразни са избрани три варианта на трасе на газопровода – Вариант 1, Вариант 2 и Вариант 3, и вероятната им комбинация с Вариант А.

ВАРИАНТ 1 (червен)

Общата дължина на разработения *Вариант 1* е 36,7 km. За *Вариант 1* е характерен плавен постепенен преход от предпланини (слабо наклонени от планините равнини) към типични планински райони.

Трасето по Вариант 1 започва от площадката „Пускова станция, КВ-1“ (н.в. 270 m), разположена на около 200 m южно от махала Лъжова в землището на с. Полето, община Симитли. Площадката е долепена до източната страна на съществуваща ГИС „Симитли“. Трасето тръгва от северната ограда на „Пускова станция, КВ-1“ в северозападна посока през ливади, пресича последователно оптичен и електро кабели, газопроводно отклонение за ГИС „Симитли“ и преносен газопровод за Гърция DN700. След около 500 m чупи на север и пресича Брежанска река и електропровод въздушна линия (ВЛ)-средно напрежение (СН). Продължава през ниви, пресича Републикански път III-1007 (km 0+202) и продължава източно от р. Струма през ниви и ливади около 500 m. Чупи на изток и се изкачва по стръмен склон. Продължава през ниви в североизточна посока, заобикаляйки с. Полето от запад и север, като пресича четири електропровода ВЛ-СН и дере. След като заобиколи селото продължава по хребет през пасища и необработваеми ниви покрай полски път. Минава покрай могила и чупи на изток, като заобикаля малък неизползваем водоем. Пресича електропровод ВЛ-високо напрежение (ВН) „Пирин“ и заобикаля нефункциониращ изравнителен водоем от юг. В района на пресичане на електропровода се пресича и проектно трасе на Автомагистрала (АМ) „Струма“ – Лот 3.2, предоставено от Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ).

Трасето чупи на север и продължава през лозя около 700 m, чупи на изток, североизток като минава през пасища с храсти, покрай гора. Достига до землищна граница Полето-Симитли при km 5.0. Продължава по хребет в посока североизток успоредно на землищна граница Брежани-Симитли през пасища, полски пътища и гори. След около 1.2 km трасето навлиза в землище Брежани и върви основно в гори и пасища с храсти, като пресича няколко дърета (Брестов дол, Свинедолско дере и др.) – притоци на Градевска река. В този район минава на около 0.5 km северно от Качова махала (към Брежани) и 0.35 km северозападно от Празноглава махала (към Брежани).

След прехода на Свинодолско дере се изкачва по стръмен горист склон, чупи на север към Свиена чука (н.в. 707 m). Пресича землищна граница Брежани-Градево km 8.7 и се спуска по хребет към долината на Порогошка река. Пресича реката и чупи на североизток, като продължава през ливади в района на Павлевска махала (към Градево).

От km 10.003 на Вариант 1 в землището на с. Градево трасето върви на североизток успоредно на Порогошка река през ливади. След около 220 m чупи на север и пресича реката. Изкачва се по хребет през пасища с храсти и гора. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Тодорка-Церово“, водопровод за гр. Симитли, горски път и навлиза в гора. Продължава в северна посока през гори, минава през Серафимов чукар (н.в. 700 m) и чупи на изток. Пресича водопровод за с. Градево и върви по хребет покрай водопровод и полски път, пресичайки ги няколко пъти. Заобикаля ловна хижа от север и се изкачва по горист склон към Данчова махала (към Градево).

Около km 12.7 излиза от гората и продължава през пасища и изоставени овощни градини северно от Данчово и Йоткова махали (към Градево). След 1 km отново навлиза в гора, върви на изток успоредно на водопровода за гр. Симитли, като пресича няколко малки дерета и оврази. Минава през Бачева поляна и се изкачва към вр. Обесеник – km 17.5 (н.в. 1250 m). От върха трасето продължава по била в източна посока през гори около 700 m. Чупи на югоизток и се спуска по горист склон като пресича дере. Изкачва се по скат към Данчов чукар (н.в. 1100 m), чупи на изток и пресича дере. Минава южно от Струшки чукар и се спуска към долината на Стругарска река. Пресича реката и навлиза в м. Лаговете, като минава северно от вилни зони през ливади и горички, пресичайки електропровод ВЛ-СН, електропровод ВЛ-ВН “Тодорка-Церово” и притоци на Стругарска река.

След като пресече най-източният приток, трасето чупи на север и се изкачва около 500 m по склон. Пресича общински път с твърда настилка м. Предела – х. Муравец. След пътя трасето чупи на изток и на km 21.9 в ливада се разполага площадка за технологичен линейн КВ-2 (н.в. 1115 m). Достъпът до площадката се осъществява по полски път. След КВ-2 трасето навлиза в землището на гр. Разлог и върви през гора в югоизточна посока около 2.6 km, пресичайки притоците на Градевска река (Валевица, Алексова и Кулина) и дерета. Пресича общински асфалтов път ВLG3198 за м. Кулиновото, асфалтов път за м. Кьосев кладенец и южният край на регулирани територии в м. Тишето (гори). Продължава в източна посока около 600 m през гори, пресича дерета и канализация. Чупи на североизток, спуска се по склон в продължение на 700 m, като преминава през пасища, ливади и храстовидна растителност. Чупи на югоизток и пресича притоци на р. Раблево (Сабина и Илезов дол), чупи на североизток и пресича общински път ВLG3209. На около 200 m след прехода на пътя чупи в източна посока и минава през ливади, пасища и храсти, като пресича два притока на р. Раблево. Продължава по хребет в м. Чурулец и се спуска по склон пресичайки притоци на р. Раблево (Калугерица, Круше и други). Пресича електропровод ВЛ-СН, Плашка река (приток на река Раблево) и полски общински път свързващ м. Бръдото с общински път ВLG3209. След прехода на пътя на km 30.5 се разполага газопроводно отклонение с площадка на КВ-АГРС Предела (н.в. 950 m), на около 250 m северно от м. Св. Никола. Достъпът до площадката се осъществява от общински полски път. Трасето продължава в източна посока през ливади, пресича няколко притока на р. Раблево и Бела река. След прехода на Бела река се преминава около 500 m през територии предвидени за застрояване по Общ устройствен план на гр. Разлог. В този участък се пресича асфалтов общински път ВLG2190. След регулираните територии трасето продължава на изток през земеделски земи (пасища, ливади, ниви), като пресича канали, р. Язо и р. Изток и електропровод ВЛ-СН.

На km 36.6 достига до площадката на АГРС Разлог/Банско, Приемна станция, КВ-3 (н.в. 850 m), намираща се в близост до землищната граница с гр. Банско. Достъпът до площадката се осъществява от общински път с дължина около 300 m, започващ от Републикански път П-19.

ВАРИАНТ 2 (син)

Общата дължина на разработения *Вариант 2* е 41,2 km. За *Вариант 2* е характерен по-труден планински терен, през по-стръмни и трудни за придвижване скалисти пасажки.

Трасето по *Вариант 2* започва от площадка „Пускова станция, КВ-1“ (н.в. 270 m), разположена на около 200 m южно от махала Лъжова в землището на с. Полето, община Симитли. Площадката е долепена до източната страна на съществуваща ГИС „Симитли“. Трасето тръгва от северната ограда на „Пускова станция, КВ-1“ в северозападна посока през ливади, пресича последователно оптичен и електро кабели, газопроводно отклонение за ГИС „Симитли“ и преносен газопровод за Гърция DN700. След около 500 m чупи на север и пресича Брежанска река и електропровод ВЛ-СН. Продължава през ниви, пресича Републикански път III-1007 (km 0+202) и продължава източно от р. Струма през ниви и ливади около 500 m. Чупи на изток и се изкачва по стръмен склон. Продължава през ниви в североизточна посока, заобикаляйки с. Полето от запад и север, като пресича четири електропровода ВЛ-СН и дере. След като заобиколи селото продължава по хребет през пасища и необработваеми ниви покрай полски път. Минава покрай могила и чупи на изток, като заобикаля малък неизползваем водоем. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Пирин“ и заобикаля нефункциониращ изравнителен водоем от юг. В района на пресичане на електропровода се пресича и проектно трасе на АМ „Струма“ – Лот 3.2, предоставено от АПИ.

Трасето чупи на север и продължава през лозя около 700 m, чупи на изток, североизток като минава през пасища с храсти, покрай гора. Достига до землищна граница Полето-Симитли при km 5.0. Продължава по хребет в посока североизток успоредно на землищна граница Брежани-Симитли през пасища, полски пътища и гори. След около 1.2 km трасето навлиза в землище Брежани и върви основно в гори и пасища с храсти, като пресича няколко дерета (Брестов дол, Свинедолско дере и др.) – притоци на Градевска река. В този район минава на около 0.5 km северно от Качова махала (към Брежани) и 0.35 km северозападно от Празноглава махала (към Брежани).

След прехода на Свинедолско дере се изкачва по стръмен горист склон, чупи на север към Свиена чука (н.в. 707 m). Пресича землищна граница Брежани-Градево km 8.7 и се спуска по хребет към долината на Порогошка река. Пресича реката и чупи на североизток, като продължава през ливади в района на Павлевска махала (към Градево). Пресича още два пъти реката, след второто пресичане чупи на север и се изкачва по затревен склон покрай изоставени рушащи се сгради и основи от сгради. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Тодорка-Церово“, водопровод за гр. Симитли и дере. Продължава в северна посока през гори, минава през Серафимов чукар (н.в. 700 m) и чупи на изток. Пресича водопровод за с. Градево и върви по хребет покрай водопровод и полски път, пресичайки ги няколко пъти. Заобикаля ловна хижа от север и се изкачва по горист склон към Данчова махала (към Градево).

Около km 12.7 излиза от гората и продължава през пасища и изоставени овощни градини северно от Данчово и Йоткова махали (към Градево). След 1 km отново навлиза в гора, върви на изток през хребети и била, като се изкачва към вр. Обесеник – km 17.8 (н.в. 1250 m).

От върха трасето продължава в северна посока през гори, като се спуска към долината на р. Градевска. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Божур“, реката и Републикански път II-19 на km 19.2. След прехода на пътя трасето се изкачва по горист склон в североизточна посока в продължение на 0.7 km, чупи на изток и след 100 m, на km 20 се разполага площадка за технологичен линеен КВ-2 (н.в. 1050 m). Достъпът до площадката се осъществява по полски път. След площадката трасето върви на изток по била и хребети около 3.5 km, като достига на km 23.6 до най-високата си точка (н.в. 1450 m), чупи на юг и продължава по хребет, спускайки се към долината на р. Градевска. Пресича общински път и реката на km 26.3. Чупи на изток и се изкачва се по горист склон в разстояние на 1.5 km. Продължава в източна, югоизточна посока по била и хребети до km 33.1.

Чупи на североизток и се спуска към долината на р. Катарина. Пресича реката и на km 33.8 в ливада се разполага газопроводно отклонение с площадка на КВ-АГРС Предела (н.в. 915 m). Достъпът до площадката се осъществява от асфалтов път.

Трасето продължава в северна посока, пресича електропроводи ВЛ-ниско напрежение (НН), СН и общински асфалтов път BLG 3195 за Св. Екатерина. Заобикаля м. Катарина и м. Прешелкова чешма от север като минава през гори покрай вр. Григоров чукар (н.в. 1020 m).

На km 36.0 чупи на юг и пресича две дерета, ведомствен път, общински асфалтов път BLG 3195 и р. Катарина. Продължава през земеделски земи в южна посока като пресича канализация, Бела река, общински път BLG1203, електропровод ВЛ-СН и напоителни канали.

На km 38.0 чупи на изток и пресича р. Язо, електропровод ВЛ-ВН „Божур“ и напоителни канали. След 1 km чупи на юг и пресича Републикански път II-19, р. Валявица, електропровод ВЛ-ВН „Божур“, Сухото дере и два канала. На km 39.7 чупи на изток, продължава през земеделски земи, пресича р. Изток, канали и електропровод ВЛ-СН.

На km 41.2 достига до площадката на АГРС Разлог/Банско, Приемна станция, КВ-3 (н.в. 850 m), намираща се в близост до землищната граница с гр. Банско. Достъпът до площадката се осъществява от общински път с дължина около 300 m, започващ от Републикански път II-19.

ВАРИАНТ 3 (лилав)

Общата дължина на разработения *Вариант 3* е 40 km. За *Вариант 3* е характерен плавен постепенен преход от предпланини (слабо наклонени от планините равнини) към типични планински райони с повече амплитудни участъка на слизание и изкачване по маршрута.

Трасето по *Вариант 3* започва от площадка „Пускова станция, КВ-1“ (н.в. 270 m), разположена на около 200 m южно от махала Лъжова в землището на с. Полето, община Симитли. Площадката е долепена до източната страна на съществуваща ГИС „Симитли“. Трасето тръгва от северната ограда на „Пускова станция, КВ-1“ в северозападна посока през ливади, пресича последователно оптичен и електро кабели, газопроводно отклонение за ГИС „Симитли“ и преносен газопровод за Гърция DN700. След около 500 m чупи на север и пресича Брежанска река и електропровод ВЛ-СН. Продължава през ниви, пресича Републикански път III-1007 (km 0+202) и продължава източно от р. Струма през ниви и ливади около 500 m. Чупи на изток и се изкачва по стръмен склон. Продължава през ниви в североизточна посока, заобикаляйки с. Полето от запад и север, като пресича четири електропровода ВЛ-СН и дере. След като заобиколи селото продължава по хребет през пасища и необработваеми ниви покрай полски път. Минава покрай могила и чупи на изток, като заобикаля малък неизползваем водоем. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Пирин“ и заобикаля нефункциониращ изравнителен водоем от юг. В района на пресичане на електропровода се пресича и проектно трасе на АМ „Струма“ – Лот 3.2, предоставено от АПИ.

Трасето чупи на север и продължава през лозя около 700 m, чупи на изток, североизток като минава през пасища с храсти, покрай гора. Достига до землищна граница Полето-Симитли при km 5.0. Продължава по хребет в посока североизток успоредно на землищна граница Брежани-Симитли през пасища, полски пътища и гори. След около 1.2 km трасето навлиза в землище Брежани и върви основно в гори и пасища с храсти, като пресича няколко дерета (Брестов дол, Свинедолско дере и др.) – притоци на Градевска река. В този район минава на около 0.5 km северно от Качова махала (към Брежани) и 0.35 km северозападно от Празноглава махала (към Брежани).

След прехода на Свинедолско дере се изкачва по стръмен горист склон, чупи на север към Свиена чука (н.в. 707 m). Пресича землищна граница Брежани-Градево km 8.7 и се спуска по хребет към долината на Порогошка река. Пресича реката и чупи на североизток,

като продължава през ливади в района на Павлевска махала (към Градево). Пресича още два пъти реката, след второто пресичане чупи на север и се изкачва по затревен склон покрай изоставени рушащи се сгради и основи от сгради. Пресича електропровод ВЛ-ВН „Тодорка-Церово“, водопровод за гр. Симитли и дере. Продължава в северна посока през гори, минава през Серафимов чукар (н.в. 700 m) и чупи на изток. Пресича водопровод за с. Градево и върви по хребет покрай водопровод и полски път, пресичайки ги няколко пъти. Заобикаля ловна хижа от север и се изкачва по горист склон към Данчова махала (към Градево).

Около km 12.7 излиза от гората и продължава през пасища и изоставени овощни градини северно от Данчово и Йоткова махали (към Градево). След 1 km отново навлиза в гора, върви на изток успоредно на водопровода за гр. Симитли, като пресича няколко малки дерета и оврази. Минава през Бачева поляна и се изкачва към вр. Обесеник – km 17.5 (н.в. 1250 m). От върха трасето продължава по била в източна посока през гори около 700 m. Чупи на югоизток и се спуска по горист склон като пресича дере. Изкачва се по скат към Данчов чукар (н.в. 1100 m), чупи на изток и пресича дере. Минава южно от Струшки чукар и се спуска към долината на Стругарска река. Пресича реката и навлиза в м. Лаговете, като минава северно от вилни зони през ливади и горички, пресичайки електропровод ВЛ-СН, електропровод ВЛ-ВН „Тодорка-Церово“ и притоци на Стругарска река.

След като пресече най-източният приток, трасето чупи на север и се изкачва около 500 m по склон. Пресича общински път с твърда настилка м. Предела – х. Муравец. След пътя трасето чупи на изток и на km 21.9 в ливада се разполага площадка за технологичен линеен КВ-2 (н.в. 1115 m). Достъпът до площадката се осъществява по полски път. След КВ-2 трасето навлиза в землището на гр. Разлог и върви през гора в югоизточна посока около 2.6 km, пресичайки притоците на Градевска река (Валевица, Алексова и Кулина) и дерета. Пресича общински асфалтов път ВLG3198 за м. Кулиновото, асфалтов път за м. Кьосев кладенец и южният край на регулирани територии в м. Тишето (гори). Продължава в източна посока около 600 m през гори, пресича дерета и канализация. Чупи на североизток, спуска се по склон в продължение на 700 m, като преминава през пасища, ливади и храстовидна растителност. Чупи на югоизток и пресича притоци на р. Раблево (Сабина и Илезов дол), чупи на североизток и пресича общински път ВLG3209. След прехода на пътя минава през ливади, пасища и храсти, като пресича няколко притока на р. Раблево, електропроводи ВЛ-ВН „Тодорка-Церово“ и „Божур“. На km 29.6 се разполага газопроводно отклонение с площадка на КВ-АГРС Предела (н.в. 960 m). Достъпът до площадката се осъществява от общински полски път.

Трасето чупи на север и пресича р. Раблево и Републикански път II-19, навлиза в гори и след 0.7 km чупи на изток, като върви по хребет до km 32.0.

Чупи на североизток и се спуска към долината на р. Катарина. След реката чупи в северна посока, пресича електропроводи ВЛ-НН, СН и общински асфалтов път ВLG 3195 за Св. Екатерина. Заобикаля м. Катарина и м. Прешелкова чешма от север като минава през гори покрай вр. Григоров чукар (н.в. 1020 m).

На km 34.8 чупи на юг и пресича две дерета, ведомствен път, общински асфалтов път ВLG 3195 и р. Катарина. Продължава през земеделски земи в южна посока като пресича канализация, Бела река, общински път ВLG1203, електропровод ВЛ-СН и напоителни канали.

На km 36.8 чупи на изток и пресича р. Язо, електропровод ВЛ-ВН „Божур“ и напоителни канали. След 1 km чупи на юг и пресича Републикански път II-19, река Валявица, електропровод ВЛ-ВН „Божур“, Сухото дере и два канала. На km 38.5 чупи на изток, продължава през земеделски земи, пресича р. Изток, канали и електропровод ВЛ-СН.

На km 40.0 достига до площадката на АГРС Разлог/Банско, Приемна станция, КВ-3 (н.в. 850 m), намираща се в близост до землищната граница с гр. Банско. Достъпът до площадката се осъществява от общински път с дължина около 300 m, започващ от Републикански път II-19.

ВАРИАНТ А (зелен)

Общата дължина на разработения *Вариант А* е 5,2 km. За *Вариант А* е характерен голям брой амплитудни участъци на слизване и изкачване по маршрута.

Трасето по *Вариант А*, представляващо алтернатива на началната част и за трите разгледани варианти на трасе (изцяло в землището на с. Полето) започва от площадка „Пускова станция, КВ-1“ (н.в. 270 m), разположена на около 200 m южно от махала Лъжова в землището на с. Полето, община Симитли. Площадката е долепена до източната страна на съществуваща ГИС „Симитли“. В този участък трасето преминава в непосредствена близост до пресъхнал общински водоем, по ерозирали стръмни склонове, вероятно свлачищен и мочурлив район.

Трасето тръгва от източната ограда на „Пускова станция, КВ-1“ в източна посока през ливади, след 200 m чупи на север и пресича последователно оптичен кабел и преносен газопровод за Гърция DN700. Чупи на изток и върви през ливади и пасища с храсти успоредно на преносен газопровод за Гърция, като изкачва склон. Около km 0.7 пресича в южната част общински микроязовир (не се използва). Продължава изкачване през пасища с храсти успоредно на преносния газопровод за Гърция, като пресича два електропровода ВЛ 20kW.

На km 1.4 двата газопровода се разделят. Трасето завива на североизток, север. Заобикаля общински микроязовир (не се използва) и се спуска към две стръмни и ерозирали дерета. Пресича деретата и минава западно от вододайна зона в мочурлив терен. Пресича няколко малки ручея, дерета (начало на Брежанска река) и електропровод ВЛ 20kW между km 3.0 и 3.5. Заобикаля с. Полето от изток и пресича Републикански път III-1007 (km 2+832). Спуска се по стръмен склон към долината на р. Горещица. Пресича реката на km 3.7 и се изкачва по склон в северна посока през гора, чупи на североизток и върви около 200 m през нива. Навлиза в гора и пресича две дерета, чупи на север изкачвайки се по склон. На km 4.65 излиза от гората и минава през пасище и лозя (засяга 4 реда без колове с дължина около 100 m).

На km 4.959 = km 4.756 (*Вариант 1*) чупи на изток, като навлиза в трасето на *Вариант 1*. Преминава през полски път, пасища с храсти и гори, като на km 4.995 приключва в границата на землището на с. Полето. Дължината на трасето по *Вариант А* е 5197 m, с 202 m по-дълго спрямо *Варианти 1,2 и 3*.

При обход на трасето се установи, че части от *Вариант 1А*, намиращи се източно от с. Полето, са разположени върху силно ерозирали отвесни склонове от пясъчник и с денивелация 30-40 m, като силно пресеченият терен затруднява и на места прави невъзможни теренните обходи.

ИП не попада в границите на защитени територии (ЗТ) по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Част от обхвата на трасетата на разработените варианти попадат в границите на една защитена зона (ЗЗ) като част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ по смисъла на ЗБР, а именно ЗЗ BG0000366 „Кресна – Илинденци“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от ЗЗ, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр. 21/2007 г., изм. и доп.).

Предвид разпоредбата на чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, ИП е подложено на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на ЗЗ. След анализ на представената от възложителя информация и документация, на основание чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, с Решение № БД-90-ПП/2017 г. е преценено, че следва да се извърши ОВОС за ИП, което има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Изготвен е доклад за оценка степента на въздействие върху защитените зони (ДОСВ). Очакваните въздействия на ИП върху предмета и целите на ЗЗ са подробно разгледани и оценени в ДОСВ.

поради следните мотиви и фактически основания:

1. В доклада за ОВОС са обхванати различни фази от реализация на ИП – проектиране, строителство и експлоатация. Разгледани са варианти за монтаж на съответните участъци на газопровода, както и „нулева алтернатива“. Определени, описани и оценени са предполагаемите въздействия върху околната среда и населението в резултат от строителството и експлоатацията на ИП. Изготвен е анализ на риска, количествената оценка на риска, сценарии, които е вероятно да се реализират при авария (неконтролирано изтичане на природен газ). Чрез симулация са оценени последствията от аварията за всеки от елементите по чл. 95, ал. 4 от ЗООС. Направени са мотивирани изводи за осъществяване на ИП, включително следните:

1.1. При провеждането на строително – изкопните дейности по време изграждането на преносния газопровод и трите варианта на трасето са свързани с емитиране на отпадъчни газове от строително-транспортната техника, както и с емисии на прах включващ и ФПЧ₁₀ с краткотраен и локален характер. Източниците на това замърсяване ще са основно транспортните дейности, изкопните и насипните дейности, използването на дизелови генератори и взривни дейности;

1.1.1. Емисиите на вредни вещества от използваната механизация и транспортните средства ще зависят главно от възрастта и типа на машините и тяхната поддръжка, товароносимостта, както и от качеството, количеството и вида на използваните горива. Въздействието на отпадъчните газове, отделени от строителната техника и транспортните средства не е значително и ще е обратимо, краткотрайно, временно, некумулятивно;

1.1.2. В участъците, в които ще се провеждат взривни дейности, ще се формира атмосферно замърсяване с прах и отпадъчни газове от взрива. Това въздействие ще е краткотрайно, в границите на полосата и няма да е значително;

1.1.3. Всички варианти на трасето преминават през територии, в които не се развива стопанско-икономическа дейност, водеща до значимо замърсяване на атмосферата;

1.1.4. Дейностите свързани с изграждането на газопровода ще имат отрицателен, временен, краткотраен ефект върху качеството на атмосферния въздух. Не се очаква отрицателно въздействие върху другите компоненти на околната среда, а при изпълнение на заложените мерки не се очаква въздействие и върху здравето на хората;

1.1.5. В условията на профилактика на системата в атмосферата може да се отдели природен газ (основно съдържание на метан CH_4 – над 95%), който е по-лек от въздуха, издига се нависоко и не е нормиран като замърсител на атмосферния въздух според българското и европейското законодателство;

1.1.6. При експлоатацията не се очаква въздействие върху качеството на атмосферния въздух, тъй като при нормален режим на работа няма източници на замърсители в атмосферата. Същевременно реализацията на проекта ще доведе до намаляване на емисиите на вредни вещества и парникови газове (CH_4 , CO_2 и N_2O), съгласно Закона за ограничаване изменението на климата, тъй като ще доведе до намаляване на използването на конвекционални горива;

1.1.7. Според анализа на риска, вероятността за настъпване на риск от големи аварии по трасето на газопровода се определя като изключително малка: 0,16 на година за 1000 km. При евентуални аварии и вторични пожари въздействието върху качеството на атмосферния въздух и климата ще е отрицателно, като пространственият обхват и времетраенето на въздействието ще зависи от мащаба на бедствието, но се очаква то да е временно, локално и обратимо;

1.1.8. При сравняване на различните варианти на трасето, по отношение въздействието върху качеството на атмосферния въздух и климата няма съществено различие между тях. Все пак може да се отбележи, че дължината на Вариант 1 е най-малка, следователно се очаква емитирането на по-малко прах и отпадъчни газове, а и според

направения анализ на риска това е варианта с най-нисък риск от възникване на различни аварии. Предпочитаният вариант по отношение качеството на атмосферния въздух и климата е трасето на Вариант 1;

1.2. Поради линейния характер на ИП и дължината му от 36,7 km по Вариант 1, то пресича повърхностни водни тела, попадащи в поречията на реките Струма и Места. ИП не попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения, които са утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013 г. на министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 146г, ал. 2 от Закона за водите (ЗВ);

1.2.1. Основните потенциални замърсявания върху повърхностните води могат да възникнат по време на строителството, вследствие на хидротест на газопровода за изпитване на неговата якост и плътност, и пресичането на реки, потоци и дерета. При спазване на предложените смекчаващи мерки, очакваното въздействие ще бъде пряко, краткотрайно, временно, обратимо, без кумулативен ефект, с ниска степен на значимост;

1.2.2. При пресичането на всички реки и дерета по трасето на газопровода се предвижда да бъде използван открит способ (траншейно преминаване). Строителните дейности, свързани с пресичанията на водни обекти, ще бъдат извършени след получаването на съответните разрешителни от Басейнова дирекция Западноромски район (БДЗБР);

1.2.2.1. Пресичането на водни обекти ще се извършва в праволинейни и устойчиви части на водното течение при минимална ширина на заливната тераса. След приключване на строителните работи, дъното на водния обект се възстановява;

1.2.2.2. Откритата траншея е най-бързият начин за преминаване през препятствия. За ограничаване на потенциалните неблагоприятни въздействия и където е възможно, строителните дейности ще се изпълняват през сухите летни месеци, когато близките водни течения са пресъхнали или оттокът е минимален. Непрекъснатостта на водните течения ще бъде поддържана, за да се осигури постоянно дрениране;

1.2.2.3. При осъществяване на пресичането през периоди, когато реката е пресъхнала, единственото въздействие ще бъде върху почвените рецептори и то ще е свързано с временното разместване на почвата при изкопаването на траншеята, включително временно съхранение на изкопана почва и изменението на речния бряг. Поради планираното подравняване и предвидените работи по стабилизиране на скатовете, въздействията ще са краткотрайни и следователно степента на това очаквано въздействие е ниска;

1.2.2.4. Пресичанията на коритата ще се проектират така, че да се сведе до минимум въздействието върху оттока в речното корито;

1.2.2.5. При по-големи пресичания може да се монтират наносни прегради, за да се предотврати транспорта на наносния „език” по течението на реката. При тези операции ще се предизвиква суспендиране и дисперсия на дънните наноси и евентуално съдържащи се в тях други замърсители. Тези вещества ще се задържат в района на изкопа;

1.2.2.6. Излишъкът от изкопани земни маси ще бъде използван за запълване на свободни пространства зад изгражданите брегозащитни съоръжения;

1.2.2.7. Продължителността на работите ще се ограничи до няколко часа за малките потоци;

1.2.2.8. Излишните земни маси, които не се използват за засипване, ще бъдат депонирани на места, указани от месните власти за последващо ползване;

1.2.2.9. Устойчивостта на газопровода срещу изплуване на повърхността при пресичанията, които се изпълняват по траншейен метод се осигурява чрез баластиране (затежнителни седлови тип). В русловите и заливни зони на подводните пресичания се предвижда използването на затежнителни от стоманобетон;

1.2.2.10. Предвижда се възстановяване на речните брегове с подходящо стабилизиране на техните склонове. По склоновете на бреговете, с цел предотвратяване на отнасянето и свличането на почвата в траншеята, се монтират противоерозионни прегради от габиони запълнени с ломен камък или от напълнени със земна маса контейнери затворен тип;

1.2.2.11. За защитата на бреговете на водните потоци от ерозия върху площта на нарушената при строителството естествена растителна покривка се предвижда укрепване на повърхността с решетъчен геотекстилен материал със запълване на отворите с чакъл, от крайбрежната ивица на водата до нивото на високите води и с плодородна почва над нивото на високите води чрез засаждане на тревна растителност. В местата с активно речно течение се използват габиони. Склоновете с лишени от растителност почви се укрепват с биоплатна, на биоразлагаща се основа, торове и смес от семена на многогодишни треви;

1.2.2.12. В някои влажни участъци по трасето може да се наложи осушаване на траншеята. Тази дейност ще се извършва и контролира внимателно, като изпомпването на водата ще продължи няколко дни само в определения участък;

1.2.2.13. Дъждовните води и подземните води, които ще се изпомпват от траншеята и строителните изкопи, ще се заустват в най-близкия водоприемник. Водата ще преминава през утаители (временно изградени или мобилни). Не се очаква тези води да бъдат замърсени. Ето защо не се очаква и въздействие върху качеството на водоприемниците. Евентуалните въздействия от осушаването на траншеята и строителните площадки се очаква да бъдат отрицателни, незначителни, кратковременни, с локален характер и обратими;

1.2.2.14. При нормалната експлоатация на газопровода не се очаква въздействие върху количественото състояние на повърхностните води, тъй като не се предвижда водовземане и отводняване на строителни изкопи;

1.2.2.15. Най-голямо въздействие върху повърхностните води може да възникне на фазата на строителство при пресичане на повърхностни водни обекти и при провеждане на хидравличния тест на газопровода. При спазване на предложените смекчаващи мерки, очакваното въздействие ще бъде пряко, краткотрайно, временно, обратимо, без кумулативен ефект, с ниска степен на значимост;

1.2.2.16. По време на експлоатацията на газопровода, след приключването на етапа на строителството и възстановителните дейности, не се очаква въздействие върху повърхностните води, с изключение на малко вероятното попадане на замърсители в тях при случайни разливи или утечки на нефтопродукти от транспортната механизация при периодичен визуален мониторинг и инспекция на газопровода. Очакваното въздействие при такива случайни разливи или утечки е непряко, краткотрайно, временно, обратимо, без кумулативен ефект, с ниска степен на значимост;

1.2.3. При хидравличното изпитване не се предвижда да се използват химически вещества. Хидротестът на газопровода сам по себе си не е източник на вредни замърсяващи вещества за използваните води. Правилното му и безопасно провеждане не е свързано с морфологични промени във водоизточника и водоприемника;

1.2.3.1. При спазване на условията в разрешителните за водовземане за хидротеста се очаква незначително до слабо отрицателно въздействие върху повърхностните води. Въздействието ще бъде кратковременно, с локален характер и обратимо;

1.2.4. Водовземане от подземни води не се предвижда. Въздействието върху количественото им състояние по време на строителството би могло да се изразява само в краткотрайно дрениране на подземни води при пресичане на реки и речни тераси. Това въздействие се очертава като отрицателно, пряко, временно, краткотрайно, с локален териториален обхват и само в участъците на пресичаните речни тераси. Значимостта на въздействието върху количественото състояние на подземните води се оценява като незначителна, поради очакваните твърде малките обеми дренирани водни количества;

1.2.4.1. Строителството и експлоатацията на ИП не генерират значителни последици върху количественото и химичното състояние на пресичаните подземни водни тела BG4G1PtC2Pg019, BG4G001PtC2021, BG4G000000N013, BG4G000000N016, BG4G000000Q003 и BG4G000000Q008, както и върху водовземно съоръжение ВС „Полето (шахтов кладенец) за питейно-битово водоснабдяване на с. Полето, община Симитли. Очакваните въздействия се определят предимно от степента на промяна в количественото и

химичното състояние на подземните води по време на строителството и експлоатацията. Взаимодействието на газопровода с подземните води по време на изграждането му се очертава да се изрази в допълнителни въздействия върху съществуващо понастоящем добро количественото и химичното състояние на подземните водни тела и се очертава като отрицателно, непряко, временно, краткосрочно, периодично, обратимо, локализирано в обсега на строителните дейности. Прогнозира се с ниска значимост;

1.2.4.2. Не се очаква замърсяване на подземните води с остатъчни вещества и емисии, тъй като такива не се генерират при нормална експлоатация на газопровода. Вероятно е възникването на евентуални утечки на нефтопродукти и други замърсители при експлоатацията на транспортни средства и оборудване, свързани с планирания периодичен визуален мониторинг. Очакваното от тях въздействие върху химичното им състояние се очертават като отрицателно, непряко, периодично, краткотрайно, с локален териториален обхвата в сервитута на газопровода. Оценява се като незначително. Проникването на евентуално замърсени води се ограничава в зоната на аерация на нивото на подземните води;

1.2.4.3. При нормалната експлоатация на газопровода не се очаква въздействие върху количественото състояние на подземните води, тъй като не се предвижда водовземане и отводняване на строителни изкопи;

1.2.4.4. По време на строителството и експлоатацията на ИП не се предвижда използването на подземни води, поради което от реализацията му не произтича комбинирано въздействие върху естествените и привлекаемите им ресурси с въздействието от други ИП, в това число и с водовземни съоръжения ВС „Полето“, ВС „Онбашийски“ и ВС „Енемона“;

1.2.4.5. При реализацията на ИП ще се прилагат изпитани методи и материали, чието въздействие върху подземните води се оценява като незначително;

1.2.4.6. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП за подземните води, произтичащи и от рисковете за околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи;

1.2.4.7. Реализацията на ИП по Вариант 1 не засяга водовземни съоръжения и водоизточници на минерални води, не включва водовземане от тях, респективно въздействие върху количественото им състояние не генерира значителни последици върху химичното състояние на подземните води. Газопроводното трасе не преминава в близост до водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и съответно на санитарно-охранителните им зони;

1.3. Отрицателните въздействия върху почвите са главно във фазата на строителството на газопровода. Въздействията в рамките на сервитута се изразяват във временно нарушаване на почвите по цялото трасе на газопровода и унищожаването им в обхвата на площадките, предвидени за изграждане на съоръжения. Тези въздействия ще бъдат отрицателни, временни и обратими (почвите ще бъдат възстановени след приключване на строителството), краткотрайни (само по време на строителството), локални (само трасето на газопровода), преки. Не се очакват кумулативни, но е възможно възникването на вторични въздействия по време на експлоатацията вследствие от развитието на ерозия. Степента на въздействието е средна;

1.3.1. Въздействия върху почвите в рамките на зоната за превантивна устройствена защита от 200 m могат да възникнат вследствие на взривните и изкопните работи и се изразяват в запрашаване на повърхностния слой на почвата. Въздействията са косвени, краткотрайни, обратими, локални с ниска степен. Въздействия извън зоната за превантивна устройствена защита от 200 m не се очакват;

1.3.2. При експлоатацията на ИП може да се появи почвена ерозия, като следва да се уточни, че риск от поява на почвена ерозия има при стръмни склонове и липса на противоерозионни мерки. Въздействието се очаква да бъде отрицателно, необратимо, вторично, със средна или висока степен в зависимост от развитието на ерозионния процес, дълготрайно;

1.3.3. Не се предвижда използване на почвите в качеството им на природен ресурс;

1.3.4. Не се очакват кумулативни въздействия по отношение на почвите;

1.3.5. Поради физичните и химичните свойства на природния газ, дори при възникване на авария при газопровода свързана с нарушаване на неговата цялост и вследствие на значително изпускане, не е вероятно нарушаване на качествата на почвите. Изключение прави случаят на възпламеняване или експлозия, когато в резултат на високата температура и/или освободената енергия от взрива могат да настъпят локални отрицателни изменения в структурата и състава на почвата в засегнатия участък. Този случай съгласно оценката на риска е слабо вероятен и рискът е оценен като нисък;

1.3.6. По отношение на очакваните въздействия спрямо почвите, като най-подходящ за реализация се оформя Вариант 1, където засегнатите площи са най-малко, а предпоставките за поява и развитие на ерозионни процеси са по-ограничени поради факта, че почти една трета от трасето (основно в източната част) преминава през терени с малък наклон;

1.3.7. Според колектива от независими експерти изготвили ДОВОС изграждането на ИП няма да окаже съществени отрицателни въздействия както върху почвите, попадащи в обхвата му, така и върху тези извън строителния сервитут. Не се очакват съществени изменения в продуктивните качества на засегнатите площи след приключване на строителните дейности. В голяма си част засегнатите при строителството почви са плитки. Не се очакват отрицателни въздействия върху почвите по време на експлоатация на газопровода;

1.3.8. Предвижда се да се извършва възстановяване на терена, в който се полагат тръбите на газопровода, т.е. на линейната му част. Възстановяването, включващо връщане обратно на изेतия хумус и засаждане на растителност, обикновено се извършва в годината на строителството на газопровода, освен ако метеорологичните условия са неблагоприятни;

1.3.9. Техническа рекултивация се извършва при наличието на хумусен слой и се изразява в премахването му на дълбочината, на която заляга по цялата площ на траншеята и изваждане на минералния слой на почвата от изкопа. След края на строително-монтажните дейности почвата се посипва обратно в изкопа, уплътнява се и се връща плодородния хумусен слой;

1.4. По време на строителството ще се генерират битови, производствени, строителни и опасни отпадъци, които няма да остават на мястото на генериране, а ще се събират и извозват съгласно нормативните изисквания и ще се предават за последващо третиране на фирми притежаващи необходимите разрешителни съгласно Закона за управление на отпадъците (ЗУО);

1.4.1. Съгласно изискванията на чл. 11 от ЗУО за строителните отпадъци ще се изготви План за управление на строителните отпадъци;

1.4.2. Предвижда се битовите отпадъци да се събират отделно, в специално отредени за целта съдове, извън строителната полоса и да се предават и извозват от лицензирани фирми за последващо третиране. Смесените битови отпадъци ще се събират в контейнери и ще се предават за депониране;

1.4.3. Производствените отпадъци генерирани по време на строителството на газопровода и съоръженията към него се очакват да бъдат в малки количества, ще се събират и съхраняват в специално отредени за целта съдове и ще се предават на външна лицензирана фирма за последващо третиране;

1.4.4. Строителните отпадъци ще се управляват съгласно План за управление на строителните отпадъци и изискванията на чл. 11 от ЗУО, като се съхраняват временно на отредени за целта места, извън строителната полоса и ще се предават на лицензирани фирми;

1.4.5. Почва и камъни, получени при дейностите по изкопаване на траншеята, полагане на оптичния кабел и изграждане на наземните съоръжения – ще се натрупват на

временни депа за земни маси, обособени на строителната полоса, след което ще се използват за обратно засипване и рекултивация на терените;

1.4.6. Опасните отпадъци ще се генерират при работата на техниката, при използването на различни суровини и материали и при извършването на строителните работи. Предвижда се да се съхраняват в обозначени метални контейнери, върху специално отредени за целта бетонирани и непроникливи площадки, в закрити помещения, извън строителната полоса;

1.4.7. Предвид минималните количества отпадъци, които се предвижда да бъдат генерирани непериодично по време на експлоатацията не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, включително преки, непреки, кратко, средно или дълготрайни, локални или регионални;

1.4.8. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП, свързани с отпадъците, произтичащи от рисковете за човешкото здраве, околната среда, включително вследствие на аварии или катастрофи;

1.4.9. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП свързани с отпадъците, произтичащи от комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени ИП;

1.4.10. При реализацията на ИП ще се прилагат изпитани методи и материали, които няма да окажат значително отрицателно въздействие във връзка с генерираните отпадъци;

1.4.11. Тъй като системата за управление на отпадъците е еднаква при всички разглеждани алтернативи, превес при избора на предпочитан вариант на трасе е този, при който се очаква да бъдат генерирани най-малко отпадъци. Основен фактор за това е дължината на трасето. В този смисъл предпочитан вариант е най-късият – Вариант 1;

1.5. Не се предвижда временно или постоянно съхраняване на опасни химични вещества и смеси;

1.5.1. В случаите, свързани с използване на опасни химични вещества за целите на взрива, то съхранението и работата със същите ще става съгласно действащата към момента нормативна уредба в областта. На етап от реализацията на ИП ще се изготви съответният специализиран за целта проект, който ще бъде надлежно съгласуван със заинтересованите компетентни органи;

1.5.2. Дизеловото гориво, което ще се използва за обслужващата техника по време на строителство и експлоатацията няма да се съхранява на терена на ИП;

1.5.3. По време на експлоатацията на ИП ще се осъществява пренос на природен газ. Природният газ е вещество, което не се класифицира като опасно съгласно Директива 67/548/ЕИО и Регламент 1272/2008 г. (CLP);

1.5.4. Предвижда се необходимите взривни работи да се извършват на участъци с малка дължина (не повече от 100 m). При строителството на ИП не се предвижда да бъдат съхранявани взривни вещества;

1.5.5. За извършването на контролираните взривове ще бъде ангажирана специализирана фирма, която ще доставя, транспортира и използва нужното за деня количество взривни вещества;

1.5.6. Съгласно колектива от независими експерти изготвили ДОВОС, не е предвидено изграждане и експлоатация на горивни съоръжения в компресорни станции за транспортиране на газ;

1.5.7. След преглед на наличната информация е установено, че в близост до предложените варианти на трасето на „Преносен газопровод до Разлог и Банско“, няма разположени предприятия и/или съоръжения, класифицирани по реда на глава седма, раздел първи от ЗООС;

1.6. Геоложкият строеж, инженерно-геоложките условия и физико-геоложките процеси и явления не възпрепятстват реализацията на ИП. Въздействието върху земните недра по време на реализацията на ИП, както и на всяко линейно съоръжение, изградено в

сложен и разнообразен в топографско отношение терен, произтича от строителните и транспортните дейности;

1.6.1. Строителството и експлоатацията на ИП не генерират значителни последици върху земните недра, тъй като земните недра по време на строителството по трасето на газопровода се нарушават до дълбочина 2÷3 m с последващо възстановяване, без да се засягат запаси и ресурси на подземни богатства;

1.6.2. Строителните и транспортните дейности при реализацията на ИП ще генерират пряко, постоянно и частично обратимо механично нарушаване на геоложката среда. Обхватът на това въздействие се ограничава в обсега на трасето на газопровода и строителната полоса около него и временните пътни отклонения. Нарушаването на земните недра се оценява като ниско, поради очакваната малка дълбочина на изкопите и прилежащите му съоръжения в приповърхностната геоложка среда;

1.6.3. Освен от механично нарушаване, земните недра са потенциално застрашени и от замърсяване с битови и строителни отпадъци, разливи на нефтопродукти от транспортната и строителната механизация и др. Това въздействие ще бъде временно, краткотрайно, обратимо, с ниска степен и ограничен териториален обхват;

1.6.4. Земните недра по време на експлоатация на газопровода може да бъдат замърсявани от евентуални разливи и утечки на нефтопродукти и други замърсители при експлоатацията на транспортни средства и оборудване, предназначени за извършването на периодичен визуален мониторинг и инспекция на газопровода. Това въздействие ще бъде периодично, временно, краткотрайно, обратимо, с ограничен териториален обхват и ниска значимост. Не се очаква въздействие върху минералното разнообразие;

1.6.5. Не се предвижда добив на подземни богатства, подземни води, нито пък е предвидено ползването на почви като природен ресурс;

1.6.6. На територията газопровода не се предвижда обезвреждане и оползотворяване на отпадъци, поради което не се очакват значителни последици за земните недра;

1.6.7. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП за земните недра, произтичащи и от рисковете за околната среда, включително вследствие на аварии или катастрофи;

1.6.8. По време на строителството и експлоатацията на ИП не се засягат ресурси и запаси на подземни богатства, поради което от реализацията му не произтича комбинирано въздействие върху земните недра с въздействието от други ИП;

1.6.9. В обхвата на ИП няма действащи разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства и предоставени права за добив на подземни богатства;

1.6.10. Според колектива от независими експерти изготвили ДОВОС, реализацията на ИП ще предизвика основно механично нарушаване на приповърхностната зона на земните недра с незначителни последици;

1.6.11. Въздействието върху земните недра при неконтролирано изтичане на газ ще включва основно изхвърляне и разпиляване на земни маси с формиране на яма около мястото на взрива, която подлежи на запълване. Такова въздействие се очертава като отрицателно, пряко, временно, краткосрочно, обратимо, локално, с незначителна степен;

1.6.12. Предпочитан вариант по отношение на Земните недра е Вариант 1, който се характеризира с минимален обем на изкопните работи, осъществявани в твърди и много твърди скали чрез взривни работи или с хидрочук;

1.7. Строителството на газопровода ще бъде свързано с извършване на изкопно-насижни работи, които ще бъдат значителни по обем и ще имат визуално-естетическо въздействие, по цялото трасе на газопровода, вследствие тяхната видимост, увеличаване на шумовото и прахово замърсяване в районите, където работата се извършва в близост до населените места. Преди експлоатацията ще бъде извършена рекултивация, което ще спомогне за вписване на трасето на газопровода в околните ландшафти;

1.7.1. Основните въздействия върху ландшафтите през етапа на строителството ще бъдат от визуално-естетически характер. Визуално въздействие ще има вследствие от изкопно-насипните дейности, отнемането на хумуса и временното изграждане на насипища с хумусен и почвен слой, присъствието на строителни машини, съоръжения и превозни средства, загуба на растителност в строителната полоса, както и специфичните дейности при строителството. Това въздействие ще бъде отрицателно, временно, краткотрайно (само по време на строителството), локално (в района на трасето на газопровода), пряко и ниско по степен;

1.7.2. В резултат на строителните дейности по отношение на ландшафтите не се предвижда вторично въздействие, но се очаква кумулативно такова на местата, където трасето на газопровода пресича пътища, електропроводи, водни обекти. Строителните дейности ще бъдат свързани с локална, обратима и временна промяна в цялостното състояние на околната среда, без да има съществена промяна в ландшафтните структури;

1.7.3. На местата, където се предвижда да се извършват взривни работи въздействията ще бъдат в резултат на отделения прах, шум, вибрации. Въздействието ще бъде отрицателно, временно, краткотрайно (само по време на строителството), локално (само на отделни места по трасето на газопровода), пряко. Като степен, въздействието се очаква да бъде ниско и обратимо. Визуално ще бъде променен ландшафта през етапа на строителството до приключване на рекултивацията, предвидена по проект. Не се очакват кумулативни и вторични въздействия;

1.7.4. При пресичане на пътища и електропроводи визуалното въздействие се очаква да бъде отрицателно, временно, краткотрайно и обратимо (само по време на строителството), локално (в района на трасето на газопровода), пряко и ниско по степен. Не се очаква вторично въздействие и се очаква кумулативно въздействие;

1.7.5. Визуални въздействия ще има при всички пресичания на реки и водни обекти, което се предвижда да стане по открит способ – траншейно полагане. Въздействието ще бъде отрицателно, временно, краткотрайно (само по време на строителството), локално (само на местата на пресичанията по трасето на газопровода), пряко. Като степен въздействието ще бъде ниско. Не се очакват кумулативни и вторични въздействия;

1.7.6. Визуално ще бъде променен ландшафта през етапа на строителството до приключване на рекултивацията, предвидена по проект. Въздействието върху ландшафтите ще бъде също обратимо, защото след приключване на периода на строителството ще се извърши възстановяване и рекултивация на нарушените участъци. По същество това ще бъде положително въздействие, което ще бъде също така постоянно, дълготрайно, локално, пряко и със средна степен;

1.7.7. При строителството ще има също така промяна и на съществуващите ландшафти и създаването на нови ландшафти в резултат от изграждане на новите обекти. Като цяло ландшафтите няма да добият коренно нов облик;

1.7.8. Визуалното въздействие по отношение на ландшафтите и компонентите им по време на експлоатацията в сервитута ще е непряко, дълготрайно (за цялото време на експлоатация), постоянно, отрицателно. То ще бъде също локално, по трасето на газопровода, необратимо за периода на експлоатация и обратимо след извеждане от експлоатация, когато се предвижда демонтиране на надземните структури и рекултивация на терените. Въздействието при експлоатация върху пейзажа и визуалното възприятие ще бъде също така с ниска степен;

1.7.9. Визуално въздействие по време на експлоатацията, свързано с поддръжката на газопровода и наличните надземни съоръжения ще има предимно върху хората, живеещи във видима близост до тях. Поради това, че газопроводът ще бъде положен подземно, след няколко години следите от строителните дейности до голяма степен визуално ще намалее. Очакваното визуално въздействие върху жителите се оценява като незначително по степен;

1.7.10. След 50 години, с приключване на полезния живот на газопровода се предвижда вкопаните в земята тръби да бъдат херметизирани чрез запълване с подходящ материал и оставени на място, тъй като изваждането им би могло да причини по-големи щети на околната среда, което ще способства запазването на почвите, растителността и другите ландшафтни компоненти от замърсяване и допълнителна антропогенезация;

1.7.11. При извеждане от експлоатация на газопровода, надземните инсталации ще бъдат демонтирани и теренът ще бъде възстановен до първоначалното му състояние. Поради това дейностите при извеждане от експлоатация и въздействията от тях ще бъдат подобни с въздействията по време на строителството, които се оценяват като незначителни;

1.7.12. Основните рискове от газопровода са в случай на изтичане на газ и възпламеняване на място или изтичане с пожар и взрив, като вероятността за възникване на подобно събитие е изключително малка, тъй като газопроводът е проектиран да се изпълни с характеристики, надхвърлящи нормативно изискванията се за устойчивост на природни явления, бедствия и аварии;

1.7.13. Освен унищожаване на растителност и локално нарушаване на почвите, основното въздействие върху ландшафтните в случай на взрив ще бъде в резултат от видимостта на образуваната яма около мястото на взрива или видимостта на факела, при пожар. Това визуално въздействие се очаква да бъде отрицателно, пряко, временно, краткосрочно, обратимо, локално, с ниска степен, поради ограничения по площ обхват на въздействието;

1.7.14. Като предпочитан вариант може да се посочи Вариант 1, тъй като при него има най-малък процент засегнати горски територии и ЗЗ, и потенциални взривни работи;

1.8. Трасето на Вариант 1 преминава през територията на 2 археологически обекта, като за опазването им се предвиждат мерки съгласно разработения „Научен доклад за резултатите от извършените теренни археологически проучвания в границите на сервитутните зони на строеж „Преносен газопровод до Разлог и Банско“, включващи предварително археологическо проучване, цялостно археологическо проучване и съгласуване на строителните дейности с община Разлог и община Симитли;

1.8.1. По време на строителството се очаква отрицателно въздействие върху регистрираните обекти, засегнати от проектното трасе на преносния газопровод. Очаква се отрицателно, необратимо, пряко, постоянно и дълготрайно въздействие с ниска до висока степен, тъй като целостта на структурите на археологически обекти ще остане нарушена. Не се очакват кумулативни и комбинирани въздействия върху околната среда;

1.8.2. По време на строителството на преносния газопровод ще се извърши наблюдение от археолози по цялата дължина на трасето в рамките на неговия сервитут;

1.8.3. При прилагане на мерките за опазване на обектите от културното наследство не се очакват значителни последици от въздействията на ИП;

1.8.4. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП върху културното наследство, произтичащи от комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени ИП;

1.8.5. По време на експлоатацията разположените в близост до газопровода археологически недвижими културни ценности и техните охранителни зони няма да бъдат засегнати. Експлоатацията на съоръженията за пренос на природен газ не засяга материалното и културно-историческото наследство в района на реализацията на ИП;

1.8.6. Съгласно заключенията на колектива от независими експерти изготвили ДОВОС по отношение обектите на културното наследство, най-подходящ за изпълнение е Вариант 1, поради факта, че се засягат най-малък брой археологически обекти;

1.8.7. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП за културното наследство, включително вследствие на аварии или катастрофи;

1.8.8. Счита се, че в случай на големи експлозии, свързани с образуване на взривна вълна и изхвърляне на земни маси или развитие на високи температури при струйно изгаряне

на природния газ, произтичащите от ИП рискове за околната среда и в частност върху културното наследство ще бъдат сведени до минимум при прилагане на съответните, предложени в анализа на риска мерки, като така ще бъдат предотвратени или смекчени и неблагоприятните последици от тях;

1.9. Не се очаква кумулативен ефект с други ИП или дейности в района на трасето на ИП;

1.10. Колективът от независими експерти разработили ДОВОС е направил заключението, че от предложените варианти на трасе по отношение на флората, растителността и природните местообитания Вариант 1 ще окаже най-малко отрицателно въздействие, защото в максимална степен ползва съществуваща инфраструктура в по-голямата част от трасето и има по-ограничено въздействие върху естествените горски фитоценози и природни местообитания. От друга страна засягането на популациите на 3 консервационни вида висши растения го прави проблемен в западната част на трасето в района на гр. Разлог, поради което са предложени и конкретни смекчаващи мерки, чието изпълнение е наложително;

1.10.1. Анализът сочи, че по отношение на биотата като цяло, най-щадяща алтернатива се счита Вариант 1, без алтернативен Вариант А, поради което като предпочитан вариант за реализация на ИП за „Преносен газопровод до Разлог и Банско“ се определя Вариант 1. При реализацията на този вариант (най-къс с дължина 36,7 km) промените в естествените характеристики на горските местообитания и ефективно заети местообитания са с най-малка площ, съответно се очакват и най-малко преки въздействия;

1.10.2. Предложението от колектива от независими експерти – Вариант 1 на трасе, не засяга ЗТ по смисъла на ЗЗТ;

1.11. Строителството на преносния газопровод не е източник на вредни физични фактори като светлинно, топлинно излъчване или електромагнитни лъчения;

1.11.1. Очаква се шумовото натоварване да бъде последователно разсредоточено по отделните участъци от трасето, предвид дължината на работния участък от 250 m/d, широчина – 20 m, около площадките на съоръженията – 10 m и продължителността на изграждане на газопровода от 14 месеца, при средно 21 работни дни на месец, една работна смяна на ден;

1.11.1.1. Очакваното еквивалентно ниво на шум, за работна смяна, няма да превишава 85 dB(A). Размерът на зоната на дискомфорт може значително да намалее под влиянието на природните дадености, релеф, растителност и др., влияещи на затихването на звука;

1.11.1.2. Като цяло, въздействието от шума по време на строителството на газопровода ще е отрицателно, но краткотрайно, временно (в процеса на строителството, последователно за различните населени места по хода на трасето) и незначимо. Акустичният комфорт (ако е нарушен) ще се възстанови напълно веднага след завършването на строителните дейности;

1.11.2. Генериране на вибрации може да се очаква по време на строителните и монтажните дейности от строителната техника или от автотранспорта, доставящ строителни материали. Вибрациите от строителни дейности водят до неблагоприятни въздействия само когато строителните дейности са разположени в непосредствена близост до мястото на въздействие, обикновено в рамките на 20 m;

1.11.2.1. Вибрациите, които се генерират от строителния трафик на пътищата до и от строителната площадка, ще бъдат пренебрежими;

1.11.2.2. Не се очаква вибрационно въздействие върху населението по време на строителството на газопровода, поради отдалечеността на трасето от населените места, както и поради бързото снижаване на вибрационното ниво с увеличаване на разстоянието;

1.11.2.3. По време на експлоатацията не се идентифицират източници на съществени вибрации, които се пренасят по земята;

1.11.3. Не се очакват значителни последици от въздействията от ИП, произтичащи от емисиите от шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация. По време на строителството въздействията са временни, обратими, с ниска степен на въздействие. По време на експлоатацията не се очакват въздействия, произтичащи от емисии на замърсители, шум, вибрации, лъчения и радиация върху населението;

1.12. Не се очакват неблагоприятни влияния върху работната среда по време на нормалното експлоатиране на тръбопровода, при условие, че всички изисквания за безопасност, предвидени в проекта се следват стриктно. Негативно въздействие е възможно само в екстремни ситуации – аварии, природни бедствия. Като цяло, въздействието върху хората в рамките на сервитута, в зоната на превантивна защита и извън нея е незначително. При правилно функциониране не се очаква негативно въздействие;

1.12.1. Здравният риск от въздействието на строителството на газопровода върху населението може да се оцени като много нисък (незначителен) риск. Въздействията са с временно действие (в периода на строителство), пряко и непряко, без кумулативен ефект. Големината на негативния ефект е незначителна, интензитетът на ефекта е много нисък, честотата е само по време на строителството (краткотраен), обхватът е само за част от населението в близост до строителната площадка;

1.12.2. По време на експлоатацията на газопровода здравният риск за населението е нисък, населението не е изложено на вредности от дейностите по поддръжка на газопровода;

1.13. Според колектива от независими експерти изготвили ДОВОС при изтичане на газ поради инцидентно нарушаване на целостта на газопровода не може да се получи взривна вълна с последици върху хора, тъй като енергията във фронта на ударната вълна е твърде ниска;

1.13.1. Според колектива от независими експерти изготвили ДОВОС, груповият фатален риск (societal risk) за населението в най-близко разположените сгради и пътища може да се категоризира като приемлив;

1.13.2. Извършените изчисления по отношение на риска за здравето на населението, за най-близко разположената до газопровода сграда (при най-лошия сценарий) показват, че максималните стойности на налягането във фронта на въздушно ударната вълна на разстояние 57 m не надвишава 0,92 psi (6,34 kPa). Приетата прагова стойност, над която може да се очакват поражения върху сградите, изразяващи се в счупени стъкла е 1 psi (6,89 kPa). При фронт на въздушно ударна вълна, ненадвишаващ или равен на 1 psi, се очаква звук със сила около 10-110 dB, който може да предизвика стресова ситуация или уплах сред населението. Рискът е оценен като минимален;

1.13.3. Като цяло, населените места и обектите, подлежащи на здравна защита, са разположени на разстояние над 200 m, което е регламентираната зона за превантивна защита. Близко разположени са само единични жилищни сгради в края на с. Полето, които са уязвими при възникване на пожар. Оценката на риска сочи, че няма да се създаде недопустим здравен и/или социален риск при строителството и експлоатацията на газопровода, още повече, че са предвидени надлежни проектантски мерки, включително отсекатели, затежнители, кожуси и др.;

1.14. За транспортирането на материалите и оборудването ще се използва съществуващата пътна мрежа и строителната полоса. В случай, че се наложи прокарването на временни пътища, те ще бъдат рекултивирани след приключване на строителството;

1.15. До площадката на АГРС „Разлог/Банско“ ще бъдат предвидени пътни връзки с твърда настилка. Местоположението им ще бъде така избрано, че дължината им да бъде минимална. Същите ще бъдат подробно разработени на етап технически проект на преносния газопровод. Достъпът до площадките на КВ ще се осъществява по полски пътища, предвидени на етап подробен устройствен план на преносния газопровод. Навлизането в строителната полоса за етапа на строителство и в сервитута за етапа на експлоатация ще се

извършва в местата на пресичане на газопровода с републиканската или общинска пътна мрежа;

1.16. Сервитутът ще се поддържа проходим през целия период на експлоатация на газопровода, за да се осигурява достъп за неговото инспектиране и поддръжка;

1.17. Преди започване на строителните работи, подземните съоръжения, разположени в близост или пресичащи трасето на газопровода, ще бъдат открити чрез разкопаване или чрез уреди за откриване на подземни съоръжения. При необходимост тези дейности ще бъдат извършвани под ръководството и надзора на представители на институциите, отговорни за тези подземни съоръжения;

1.17.1. Според колектива от независими експерти изготвили ДОВОС, въздушните електропроводи като материални активи няма да бъдат засегнати от изграждането на газопровода;

1.17.2. По време на строителството е възможно да се окаже отрицателно въздействие върху пресичаните материални активи, което ще е временно, пряко, краткотрайно, обратимо и не се очаква да е значително;

1.17.3. Не се очакват значителни последици от въздействията на ИП върху материалните активи, произтичащи от използването на природните ресурси; емисиите от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация; възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците; комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени ИП;

1.17.4. Значителни неблагоприятни въздействия върху материалните активи могат да възникнат единствено при експлозия или катастрофално природно бедствие, които да увредят или унищожат големи участъци от газопровода и/или обслужващите го съоръжения, като проектирането и изграждането ще бъде съобразено с тези рискове;

2. Преносния газопровод до Разлог и Банско преминава през границите на една ЗЗ (Натура 2000 място) по смисъла на ЗБР: BG0000366 „Кресна – Илинденци“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от ЗЗ, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21/2007 г., изм. и доп.).

Извършената оценка за съвместимостта на ИП с предмета и целите на опазване на засегнатата защитена зона дава възможност за вземане на решение съгласно чл. 39, ал. 12 от Наредбата за ОС. Реализацията на ИП няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в ЗЗ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000366 „Кресна – Илинденци“, предвид следните обстоятелства:

2.1. Реализирането на ИП няма да наруши целостта, структурата и функциите на ЗЗ, тъй като при реализацията няма да се засегнат значителни площи от местообитания на видове и природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ;

2.2. Степента на отрицателните въздействия, изразяващи се в загуба, увреждане и/или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове е незначителна, тъй като се засягат ограничени площи от тях, както следва:

2.2.1. Природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ BG0000366 „Кресна – Илинденци“

В сервитута на трасето по Вариант 1 на газопровода попадат шест природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ: 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи); 6520 Планински сенокосни ливади; 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*; 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*; 91 M0 Балкано-панонски церово- горунови гори; 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор.

В границите на 200 метровата зона на превантивна устройствена защита в ЗЗ „Кресна-Илинденци“ потенциално разпространени са две природни местообитания: 91AA* Източни

гори от космат дъб и 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*).

По отношение на загубата на площ, въздействието върху засегнатите природни местообитания 6210*, 6520, 9130, 9170, 91 M0 и 9530* е незначително, тъй като площта на засягане е много малка (под 1 %) от общата им площ на разпространение в границите на ЗЗ.

Не се засягат площи от природни местообитания 6220, 91AA и 92D0, предвид което за тях не се очаква въздействие. За двете местообитания 91AA и 92D0 е възможно да има непреки въздействия по време на строителството, но те ще бъдат незначителни и обратими, след приключване на строителните дейности.

Фрагментация ще има и за природно местообитание 9530*, но тя ще окаже позитивен ефект като противопожарна просека, която би могла да минимизира значителните отрицателни въздействия от пожарите, идентифицирани като един от основните фактори за влошаване на природозащитното състояние на горските местообитания. Незначителна по степен фрагментация е оценена за природни местообитания 6210*, 6520, 91 M0, 9130, 9170, тъй като трасето на газопровода преминава в периферията на местообитанията.

2.2.2. Видове, предмет на опазване в ЗЗ BG0000366 „Кресна – Илинденци“

Бозайници

Трасето на газопровода по Вариант 1 засяга потенциални местообитания на четири вида бозайници, предмет на опазване в зоната – Видра (*Lutra lutra*), Вълк (*Canis lupus*), Кафява мечка (*Ursus arctos*) и Пъстър пор (*Vormela peregusna*). Предвид малката засегната площ от потенциалните им местообитания в зоната (под 1%), въздействието загуба на площи от местообитания е незначително.

По време на строителството ще има незначително безпокойство върху видрата, тъй като строителните дейности ще бъдат временни, локални и извън коритото на р. Струма

Въздействията фрагментация, бариерен ефект и безпокойство върху местообитанията и популацията на вълка, кафявата мечка и пъстрия пор по време на строителството са незначителни, тъй като ще бъдат временни, краткосрочни, обратими. Не се очакват значителни въздействия върху хранителната база на видовете, както по време на строителството, така и при последващата експлоатация.

Не се очаква въздействие върху популацията и местообитанията на Добруджанския хомяк, тъй като същия не се среща в ЗЗ.

Прилепи

С предложения вариант на трасе на газопровода се засягат потенциални местообитания на осем вида прилепи, предмет на опазване в зоната – Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) и Голям нощник (*Myotis myotis*), но предвид малката засегната площ (под 1 %) от общата площ на местообитанията в зоната, въздействието загуба на площи от местообитания е незначително.

Реализацията на газопровода не засяга убежища на видовете прилепи, а дейностите по време на строителството и експлоатацията не могат да предизвикат смъртност на индивиди, предвид което въздействията смъртност и безпокойство върху тях ще бъдат незначителни.

Не се очакват фрагментация или бариерен ефект, тъй като съоръженията на газопровода не представляват пречка при полета на индивидите.

Трасето на газопровода не засяга потенциални местообитания на два вида прилепи – Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) и Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), предвид което върху тях няма да има въздействие.

Земноводни и влечуги

Предвид временния характер на строителните дейности и малката засегната площ, ще има временно и обратимо въздействие в незначителна степен върху потенциални

местообитания на следните видове, предмет на опазване: Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

С реализирането на ИП ще бъдат засегнати по-малко от 1 % от площта на местообитанията на Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в зоната. Въздействия върху видовете няма да има, т.к. няма данни за техни находища и заселени местообитания в обхвата на трасето.

Трасето на газопровода засяга по-малко от 1 % от потенциалните местообитания на Ивичест смок (*Elaphe quatorlineata*) и Леопардов смок (*Zamenis situla*). Тъй като реално трасето на газопровода е извън границите на известното естествено разпространение на видовете, които са на юг от трасето в Кресненско дефиле, няма да има каквито и да било въздействия върху тях.

Видовете са слабо чувствителни на безпокойство и прогонване и отрицателно влияние върху тях няма да има.

След края на строителните дейности местообитанията на видовете ще възстановят характеристиките си на потенциални местообитания. Смъртността за видове ще бъде малка и със случаен характер, в случай на възникване на пожари и аварии по времето на строителството и експлоатацията на газопровода и няма да предизвика промяна в числеността и структурата на популациите им.

Риб

Няма да има въздействие върху четирите вида риби, предмет на опазване в ЗЗ, тъй като три от тях не се срещат в засегнатите от трасето на газопровода речни участъци, поради техните екологични изисквания, а местообитания на вида маришката мряна (*Barbus cyclolepis*) не се засягат от ИП в конкретната ЗЗ.

Безгръбначни

Обхвата на ИП засяга потенциални местообитания на 13 вида безгръбначни, предмет на опазване в зоната. Въздействието загуба на площи от местообитанията ще бъде незначително, предвид малката засегната площ (под 1%). Фрагментация, както и непреки въздействия ще има по време на строителството, но те ще бъдат временни, краткотрайни, обратими и се определят като незначителни.

Растения

Предмет на опазване в зоната е един растителен вид – имануелова метличина (*Centaurea immanuelis-loewii*). Трасето на газопровода не засяга находището му, поради което се счита, че видът няма да бъде нито пряко, нито косвено засегнат.

2.3. Кумулативно въздействие

Кумулативното въздействие от реализирането на ИП върху ЗЗ, заедно с минали, настоящи и бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни намерения ще бъде в незначителна степен, предвид ниския процент на засегнати площи на природни местообитания и местообитания и популации на видовете, предмет на опазване в ЗЗ, включително и върху структурата, функциите и целостта ѝ.

3. Съгласно становище с изх. № П-01-146/06.06.2017 г. на директора на БДЗБР, ИП е допустимо спрямо Плана за управление на речите басейни (ПУРБ) (2016-2021 г.) на БДЗБР и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) (2016-2021 г.) на БДЗБР, предвид спазване разпоредбите на ЗВ, информацията изложена в писмото и разписаните условия в него;

3.1. С писмо с изх. № П-01-146/30.12.2017 г. на БДЗБР са направени препоръки по отношение на технологията на предвидения начин за преминаване на водните обекти и мерките, които ще бъдат предприети с цел невлошаване на екологичното им и химично състояние в изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1 от ЗВ за обезопасяване на повърхностните и подземни води от замърсяване, необходимостта от разрешителни за водоземане, заустване и ползване на воден обект, издадени по реда на ЗВ, както и

ненарушаването на обществените интереси в резултат на предвижданите водовземания и/или ползване на водни обекти и вече предоставени права по разрешителни за водовземания и/или ползване на водни обекти. В представения ДОВОС направените препоръки са изпълнени;

3.2. С писмо изх. № П-01-146/1/14.06.2018 г. БДЗБР изразява положително становище за представения ДОВОС за ИП „Преносен газопровод до Разлог и Банско“;

4. С писмо изх. № 04-09-100/14.09.2018 г. Министерство на здравеопазването (МЗ) дава положителна оценка на изготвения ДОВОС за ИП за „Преносен газопровод до Разлог и Банско“, предвид направените корекции в него свързани с бележките отправени с писмо изх. № 04-09-100/22.06.2018 г. на МЗ и при спазване на условия, постановени с настоящия административен акт, поради следното:

4.1. Според доклада не се очаква изграждането и експлоатацията на съоръжението да окаже значимо въздействие върху подземните и повърхностните води и съответно до отрицателно въздействие върху качеството и количеството на водата от повърхностните или подземни водоизточниците използвани за питейно-битови цели и на минерални води. В сервитута на газопровода не попадат такива водоизточници и не се засяга пояс I на санитарно-охранителните им зони. Единствено при Вариант А трасето преминава през част от зона 2 и зона 3 на водоземно съоръжение за питейно-битово водоснабдяване на с. Полето;

4.2. Според доклада не се очаква по време на строителството и нормалната експлоатация на газопровода при избрания вариант на трасе да се създадат условия за значимо отрицателно въздействие върху факторите на околната среда от там и върху жизнената среда и здравето на хората. Възможно е единствено кратковременно отрицателно въздействие по отношение фактора „шум“ по време на строителството на газопровода в зоните до около 200 m от трасето;

4.3. Направените заключения по отношение моделиране и прогнозиране на риска при възможни аварийни ситуации показват, че рискът е „приемлив“ и „минимален“. Предложени са и допълнителни мерки за минимизиране на риска като повишаване до максимален 4-ти клас на местоположение на газопровода по смисъла на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ и увеличаване на дълбочината на полагане на газопровода.

5. С писмо изх. № 0400-300/18.06.2018 г. Националният институт за недвижимо културно наследство няма възражения относно качеството на ДОВОС за ИП „Преносен газопровод до Разлог и Банско“, с уточнение, че броят на разкритите археологически обекти не е окончателен и с условие, постановено в настоящото решение;

6. В хода на процедурата по ОВОС са извършени консултации със заинтересованите лица. Осигурен е обществен достъп до доклада по ОВОС с всички приложения към него и са проведени срещи за обществено обсъждане в периода 15.11.2018 – 16.11.2018 г. в Община Разлог, Община Банско, Община Симитли, кметство с. Полето, през чиито землища преминава трасето на газопровода. На обществените обсъждания са разгледани въпроси относно засегнатите имоти и възможните обезщетения. На поставените въпроси по време на срещите за обществено обсъждане са дадени отговори от страна на представители на екипа от независими експерти, изготвили ДОВОС и ДОСВ, и от представител на възложителя;

6.1. По време на срещите за обществено обсъждане на доклада за ОВОС и ДОСВ са постъпили писмени становища на кметовете на селата Градево, Полето, Брежани по отношение на вариантите на трасе;

6.2. С писмо от страна на възложителя в МОСВ са предоставени протоколите от проведените срещи за обществено обсъждане, с приложения към тях списъци на присъствалите;

6.3. Становището на възложителя по смисъла на чл. 17, ал. 5 от Наредбата за ОВОС по предложенията, препоръките и мненията в резултат на обществените обсъждания, със

заклучение да не се допълва ДОВОС, е представено в МОСВ с писмо вх. № ОВОС-41/23.11.2018 г., както и на засегнатите общини и кметства за осигуряване на обществен достъп;

6.4. По време на обществените обсъждания на доклада за ОВОС, както и в хода на процедурата, не са депозирани мотивирани възражения по законосъобразност срещу осъществяване на ИП по смисъла на чл. 19 от Наредбата за ОВОС;

6.5. След положителна оценка на качеството му, ДОСВ е предоставен за обществен достъп по смисъла на чл. 25 от Наредбата за ОС, като в едномесечния срок не са постъпили писмени мотивирани становища и писма от заинтересовани лица. В тази връзка не са налице обстоятелствата по чл. 39, ал. 10 от Наредбата за ОС, които да налагат извършване на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация;

7. Със свое Решение I-4/2018 г. от 19.12.2018 г., Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение

и при следните условия:

I. За фазата на проектиране:

1. Да се предвидят и изпълнят превантивни организационни, инженерни и технически мерки за намаляване на вероятността от възникване и развитие на аварийни събития, включително настройки на реакцията на отсекателите, ограничаващи съответния участък на газопровода при затваряне и отказ.

2. Да се актуализира Плана за предотвратяване на аварии и за действия при аварии за защита на населението.

3. Да се прецизира косотата на пресичане на газопровода с трасето на АМ „Струма“-Лот 3.2 „Крупник – Кресна“. Да се вземат предвид разпоредбите на глава пета от Наредба РД-02-20-2/28.08.2018 г. за проектиране на пътища и чл. 5 от Закон за пътищата.

4. Преди започване на строителството, възложителят да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, за дейностите от приложното поле на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети, съгласно приложение № 1 на Наредба № 1 от 29.10.2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (обн., ДВ, бр. 96/2008 г.) и да я представи в РИОСВ – Благоевград.

II. Преди, по време на строителството и на експлоатацията:

1. Източникът и приемникът на вода за хидравличното изпитване да бъдат съгласувани с БДЗБР и да отговарят на техните изисквания.

2. Да се извършат „археологически наблюдения“ на всички обекти в близост до 300 m зона на сервитута на газопровода и стриктно да се спазват изискванията на чл. 160, ал. 2 от Закона за културното наследство.

3. По време на строителството, в участъците където в 200 m зона за превантивна защита попадат зони и обекти, подлежащи на здравна защита да се прилагат подходящи строителни практики за намаляване на праховото и шумово замърсяване – водно оросяване, използване на строителни прегради и/или временни шумови бариери за минимизиране на шумовите емисии, обслужващите строителството, тежки автомобили да се движат по предварително определени подходни пътища и да спазват стриктно допустимата скорост на движение; строителната техника да не се оставя да работи на празни обороти.

4. При всяко конкретно пресичане на трасето на газопровода с пътища от Републиканската пътна мрежа да бъдат изпълнени изискванията на чл. 18, чл. 25 и чл. 26 от Закон за пътищата и на глава 4 от Наредбата за специално ползване на пътищата.

III. Мерки по чл. 96, ал. 1, т. 7 от ЗООС.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
1	Въздух и климат		
1.1	Оросяване на временните пътища, използвани от строително-транспортната техника през засушливите периоди	Строителство	Намаляване на емисиите от прах в атмосферата
1.2	В дъждовно и кално време при излизане от строителната полоса да се следи за измиване на камионите преди да навлязат в националната транспортна мрежа	Строителство	Намаляване на емисиите от прах в атмосферата в резултат от нанасянето на кал по пътното платно и последваща реемисия на прах
2	Повърхностни води		
2.1	Вариант 1 на газопровода пресича трасето на водопровода за с. Баня, за който има издадено разрешително за ползване на воден обект № 400505/20.06.2006 г. с титуляр Община Разлог с цел преминаване на водопровода през р.Изток. За фазата на работното проектиране ИП следва да се съобрази с този водопровод и да се предвиди подходящо техническо решение за изпълнението на пресичането, така че да не бъдат засегнат водопровода.	Проектиране	Незасягане на водопровода
2.2	За пресичане на повърхностни водни обекти, както и в случай на изграждане на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите, е необходимо за всеки един (едно) от тях провеждане на процедура по издаване на разрешително за ползване на воден обект съгласно разпоредбите на чл. 46. ал. 1, т. 1, буква „б“ и „г“ от ЗВ.	Проектиране	Намаляване до незначителна степен на неблагоприятните последици върху повърхностните води
2.3	Рекултивация на строителната ивица и където е необходимо – стабилизиране / укрепване на речните брегове.	Строителство	Предотвратяване на ерозионни процеси върху бреговете. Предотвратяване на наводнения Недопускане на замърсяването на повърхностните води
2.4	При водоземане от водни обекти за нуждите на ИП да се спазва минималния екологичен отток и условията, поставени в разрешителните за водоземане и ползване на водни обекти	Строителство	Избягване унищожаване на екосистемите
2.5	Съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на ЗЗ и ЗТ	Строителство	Подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите
2.6	Да не се допуска миене и обслужване на транспортни средства и техника в реките и в заливаемите им ивици	Строителство	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности
2.7	Да не се допуска залпово изпускане и връщане на води от хидротеста във водни тела	Строителство	Свеждане до минимум на ерозията на речното легло и замътняване на водата в реката
2.8	В случай, че водата за оросяване на временните пътища с цел предотвратяване на емисии от прах във въздуха се взема от повърхностен или подземен воден обект, да бъдат получени съответните разрешителни за водоземане по реда на ЗВ	Строителство	Спазване на законодателството и свеждане до допустими нива на въздействието от водоземането
3	Подземни води		
3.1	Съобразяване на проектите с регламентираните в чл. 46, ал. 2 и чл. 118а,	Проектиране	Предотвратяване на замърсяването на подземните води

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	ал. 1, т. 2, 3 и 4 на ЗВ забрани за прякото отвеждане на замърсители в подземните води, обезвреждането, включително депонирането на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на замърсители в подземните води, други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води, използването на материали, съдържащи приоритетни вещества, при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води		
3.2	Стриктно изпълнение на проектните решения по опазване на количественото и химичното състояние на подземните води	Строителство	Предотвратяване на замърсяването и нерегламентирано използване на подземните води
3.3	Да не се допуска нерегламентирано съхраняване на горива и масла, отпадъци и химикали, както и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците.	Строителство	Предотвратяване на замърсяването на подземните води
3.4	Да не се допуска създаване на безотточни релефни форми, и разливане на нефтопродукти от строителните и транспортни средства	Строителство	Предотвратяване на замърсяването на подземните води и земните недра
3.5	Организирано да се събират, извозват и третират генерираните отпадъци съгласно законовите изисквания	Строителство, Експлоатация	Минимизиране на неблагоприятните последици върху химичното състояние на подземните води; предотвратяване увреждане местообитанията на животински и растителни видове, както и на вредни въздействия върху населението и човешкото здраве
3.6	Да се избягва употреба на добавки в промивната сондажна течност, съдържащи опасни химикали при безизкопно преминаване на пътища и ж. п. линии	Строителство	Избягване на неблагоприятни последици върху подземните води
4	Почви		
4.1	Избягване смесването на отнетия хумусен слой с по-бедните подхумусни хоризонти.	Строителство	Намаляване на отрицателните въздействия върху качеството на почвите
4.2	Затревяване на терените с голям наклон за намаляване на ерозионния риск.	След приключване на строителството	Минимизиране на риска от поява на ерозионни процеси
5	Земни недра		
5.1	Незабавно да се отстраняват замърсени земни маси от случайни разливи на нефтопродукти и други опасни вещества и материали	Строителство	Минимизиране на неблагоприятните последици върху земните недра
5.2	Ограничаване на дейностите до сервитута, постоянните съоръжения и пътищата за достъп	Експлоатация	Намаляване до незначителна степен на неблагоприятни последици върху земните недра
6	Ландшафт		
6.1	Да се изготви проект за рекултивация и	Проектиране	Възстановяване на терените,

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	следексплоатационни процедури, които да включва мероприятията, които трябва да се изпълнят по време на техническата и биологическата рекултивация		минимизиране на визуалното въздействие и вписване на трасето на газопровода в околния ландшафт
6.2	Иззетите хумусни и земни маси строителството временно да се съхраняват и в последствие да се използват за рекултивация на нарушените терени и при възстановяването на зелените площи	Строителство	Минимизиране на визуалното въздействие и за по-успешна биологична рекултивация
6.3	След приключване на строителните дейности да се извърши техническа рекултивация на терените и подготовка и провеждане на биологическа рекултивация с подходящи тревни смеси и местни растителни видове.	Строителство	По този начин ще се намали визуалното въздействие от газопровода върху околните терени и ще се възстановят и върнат терените към тяхната предишна употреба, като се вземат предвид ограниченията, които газопровода поставя
6.4	Изготвяне и прилагане на план за предотвратяване на рискове и аварии	Проектиране, Строителство, Експлоатация	Опазване на ландшафтните компоненти
7	Биологично разнообразие		
7.1	Предвид избор на трасе Вариант 1, в границите на което са картирани потенциални местообитания на видовете <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Epipactis palustris</i> , <i>Valeriana simplicifolia</i> , същите да бъдат обходени от специалист ботаник и/или фитоценолог преди започване на строителните работи. Установените при обхода индивиди да бъдат извадени с почвен субстрат, като се избягва механичното им увреждане и да се съхранят в специално пригодена за това площадка в съседен участък по време на строителството. Почвеният субстрат да се съхрани отделно от останалия иззет почвен субстрат. В етапа на рекултивация съхранените индивиди на 3-те консервационни вида да се реинтродуцират в естествените им местообитания, като се ограничи унищожаването им от пашуващи животни.	Фаза на строителство	Прилагането на тази мярка ще намали до ниска степен отрицателното въздействие върху потенциалните местообитания на видовете <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Epipactis palustris</i> и <i>Valeriana simplicifolia</i> . Реинтродуцирането и запазването на естествения почвен субстрат са важни са по-бързо възстановяване на популациите.
7.2	Извършване на 3 годишен мониторинг на популациите на видовете <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Epipactis palustris</i> , <i>Valeriana simplicifolia</i> за <i>Valeriana simplicifolia</i> – трасе 1 (между km 20,9-21,2 ±100 m; между km 21,5-21,65 ±100 m; между km 22,1-25,6 ±200 m); <i>Epipactis palustris</i> - трасе 1 (между km 25,6-25,9 ±100 m) и <i>Dactylorhiza incarnata</i> - трасе 1 (между km 25,9-28,4 ±100 m; между km 29,5-29,8 ±100 m). По време на мониторинга да се направи обхождане на посочените участъци от реализираното трасе, като се оцени състоянието на популациите на трите вида, както и се оцени степента на възстановяване на автохтонната флора от една страна и разпространението на рудерални и инвазивни видове висши растения в нея, от друга.	Фаза на експлоатация	Анализ на въздействието ИП върху местообитанията на трите вида и при необходимост предлагане на допълнителни мерки за тяхното опазване и по-бързо възстановяване.

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
7.3	При необходимост от временни пътища извън строителната полоса на газопровода, те да бъдат разполагани извън защитените зони и в максимална степен извън постоянно затревени площи, включени в специализирания слой на МЗХГ, и извън горски насаждения със семенен произход.	Фаза на строителство	Намаляване на отрицателните въздействия, като раздробяване на компактни горски територии на по-малки фрагменти и намаляване на фактора „безпокойство“. Намаляване на въздействието върху хранителната база на бозайниците. Предотвратяване на значително пряко увреждане на местообитания и смъртност на индивиди от влечугите и земноводните видове.
7.4	Дейностите по подготовка на строителната полоса и по изграждането на газопровода да започнат извън размножителния период на птиците и на средните и дребни бозайници (15 март- 30 юни).	Строителство	Намаляване на въздействията върху птици и бозайници.
7.5	Строителните работи да се извършват през светлата част на денонощието	Строителство	Предотвратяване на въздействията върху нощно активните бозайници.
7.6	Преди началото на строителството и изкопните дейности в рамките на строителната полоса да се извърши обход за търсене на дребни бавноподвижни бозайници. Намерените животни да се преместват в отдалечени от строителната полоса подходящи местообитания.	Строителство	Таралежите са бавноподвижни бозайници, включени в Приложение 3 на ЗБР. Те са особено уязвими през етапа на строителството. Тази мярка ще снижи вероятността от убиване на индивиди при строителството
7.7	Редовно и систематично проверяване на строителните граншеи и изкопи за паднали в тях дребни и средни бозайници и тяхното изваждане.	Строителство	Намаляване на вероятността за инцидентна смъртност на индивиди.
7.8	Генерираните битови и строителни отпадъци да се разполагат в границите на строителната полоса, преди текущото им организирано събиране, извозване и третиране	Строителство	Предотвратяване на увреждането на местообитания на видове.
7.9	Преди извършване на строителните дейности да се извършва преместване на дъждовник (<i>Salamandra salamandra</i>), обикновен тритон (<i>Lissotriton vulgaris</i>), южен гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>), жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>), кафява крастава жаба (<i>Bufo bufo</i>), зелена крастава жаба (<i>Pseudepidalea viridis</i>), дървесница (<i>Hyla arborea</i>), горска дългокрака жаба (<i>Rana dalmatina</i>), гръцка дългокрака жаба (<i>Rana graeca</i>), шипоопашата костенурка (<i>Eurotestudo hermanni</i>), шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>), слепок (<i>Anguis fragilis</i>), медянка (<i>Coronella austriaca</i>), смок мишкар (<i>Zamenis longissimus</i>), голям стрелец (<i>Dolichophis caspius</i>), тънък стрелец (<i>Platyceps najadum</i>), вдлъбнаточел смок (<i>Malpolon insignitus</i>), жълтоуха водна змия (<i>Natrix natrix</i>), сива водна змия (<i>Natrix tessellata</i>), пепелянка (<i>Vipera ammodytes</i>), усойница (<i>Vipera berus</i>) извън трасето на газопровода при преминаването му през гори, храсталаци и затревени територии, като: - строителната полоса, засягаща гори,	Строителство	Предотвратяване смъртността на индивиди на земноводни и влечуги

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	храсталаци и затревени територии следва за периода на строителството да бъде оградена с временна ограда (или мрежа с отвор не по-голям 1,5 cm или от плътен не еластичен материал), висока не по-малко от 40 cm и вкопана 5 cm. - след ограждането да бъде извършено преместване на индивидите от горните видове непосредствено извън оградената строителна полоса и максимално близо до мястото на намиране. Период за извършване на дейността задължително преди строителните дейности и в периода между 1 май – 15 септември. Преместването да бъде извършено чрез оглед на терена в благоприятно време. Пълен оглед на терена да бъде извършен от опитни херпетолози чрез трансекти с ширина максимум 10 m, трикратно на всяка оградена територия.		
7.10	Крайречните работни площадки за тежката техника да бъдат проектирани по начин, че да се избягват в максимална степен морфологични промени на бреговете	Проектиране	Намаляване на неблагоприятното въздействие върху речните екосистеми, елиминиране на риск от влошаване на местообитания и размножителната кампания
7.11	Всички строителни дейности в речните корита да бъдат провеждани извън размножителния период (април-юни) и за препоръчване в периода на маловодие (август-септември).	Строителство	Намаляване на неблагоприятното въздействие върху речните екосистеми, елиминиране на риск от влошаване състоянието на видовете и на местообитанията.
7.12	Да не се допуска депониране на инертни материали и строителни отпадъци в речните корита, миене на транспортна и строителна техника в реките.	Строителство	Намаляване отрицателното въздействие върху речните екосистеми, предизвикано от различно по характер замърсяване на водата.
7.13	При дейности по изкопаване на траншеите в речното корито или в непосредствена близост до бреговете, да се използват т.н. екрани за тиня (turbidity curtains), с оглед на това течението да бъде предпазено от увеличаване на мътноста.	Строителство	Елиминиране на риска от влошаване на потенциални местообитания за водните животни.
7.14	Водата, използвана за провеждане на хидравлични тестове на тръбите да се пречиства и да не се изпуска залпово в близко разположени реки и потоци	Строителство	Елиминиране на риска от влошаване на потенциални местообитания за водните животни, риск от отнасянето им, както и намаляване отрицателното въздействие върху речните екосистеми
7.15	Изпомпването на водата по време на строителството да се извършва с приблизително същия дебит, който е характерен за съответните река и сезон.	Строителство	Намаляване отрицателното въздействие върху речните екосистеми
7.16	Рекултивация на наземната част на трасето веднага след хидравличното изпитване на газопровода; повторно използване на отнетия при изкопните дейности хумусен слой;	Строителство	По-бързо възстановяване на нарушените терени; запазване в голяма степен на хабитатните характеристики; защита от ерозия в следствие на обезлесяване на трасето.
8	Културно наследство		
8.1	Да се извърши предварително	Преди	Предотвратяване на отрицателни

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	археологическо проучване към Обект 1 и Обект 5, които са засегнати от варианта на трасе	започване на строителство	въздействия върху обекти на културното наследство
9	Население и човешко здраве		
9.1	Мерки за защита здравето на населението		
9.1.1.	Навременно информиране на населението в засегнатите населени места за графика на предстоящото строителство и свързаните с него дейности; стриктно спазване на времевия график.	Фаза на строителство	Превенция на уврежданията от шума върху населението и/или хора с повишена чувствителност
9.1.2.	Прилагане на добри строителни практики за минимизиране на шумовите емисии – обслужващите строителството тежки автомобили да се движат по предварително определени подходни пътища и да спазват стриктно допустимата скорост на движение; строителната техника да не се оставя да работи на празни обороти .	Фаза на строителство	
9.1.3.	Използване на строителни огради и/или на временни шумови бариери с подходяща височина, където е необходимо	Фаза на строителство	
9.1.4.	Шумозащитните съоръжения да са обект на допълнителен, отделен проект, който включва акустична, архитектурна и конструктивна част	Фаза на проектиране	
9.1.5.	Недопускане отделянето на наднормени нива на прах от обекта – използване на подходящи техники за минимизиране на праховите емисии (напр. водно оросяване). Недопускане разпиляване на фин прах (пясък) извън работните площадки (полоси) – ефективно планиране на транспортната дейност и правилно управление на отпадъците.	По време на строителството	Превенция на увреждане на здравето на населението от наднормени прахови емисии
9.1.6.	Недопускане отделянето на наднормени нива на токсични вещества от обекта и/или от дейностите на него. - Планиране и организиране на транспортната дейност - Правилно съхраняване и употреба на химични вещества (ако се използват такива) - Правилно управление на отпадъците	По време на строителството	Превенция на въздействие и увреждане на здравето на населението от химични вещества (замърсители)
9.1.7.	Проектиране и изпълнение на превантивни организационни, инженерни и технически мерки за намаляване на вероятността от възникване и развитие на аварийни събития, включително настройки на реакцията на отсекателите, ограничаващи съответния участък на газопровода при затваряне и отказ.	Проектиране, Строителство, Експлоатация	Намаляване на вероятността от възникване и развитие на аварийни събития
9.1.8	В устройствени зони, в които има или се предвижда строителство на жилищни сгради и други обекти, подлежащи на здравна защита (жилищни зони, курортни зони и др.) да се изпълни дълбочина на полагане на газопровода 1.5 m, мерена до горния образуващ ръб на тръбата, и изграждането му с дебелина на стената, отговаряща на	Строителство	Предотвратяване на риск от засягане на газопровода при антропогенни дейности

№ по ред	Мерки по компоненти на околната среда	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	газопроводен участък, класифициран като 4 клас по местоположение съгласно Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ.		
9.1.9	Да не се допускат нарушения на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ	Строителство и Експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве
9.1.1.0	Да не се допускат нарушения на Наредба № 6 от 25.11.2004 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ	Строителство и Експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве
9.1.1.1	Да не се допускат нарушения на Наредбата № 16 за сервитутите на енергийните обекти	Експлоатация	Предотвратяване на рисковете за населението и човешкото здраве
9.1.1.2	Възложителят да уведоми засегнатите общини и да бъде страна при съгласуване на ИП, предвиджани за реализация в сервитутната зона и в зоната за превантивна устройствена защита – територия с ширина по 200 m от двете страни на „Преносен газопровод до Разлог и Банско“.	Експлоатация	Гарантиране спазването на нормативно определените изисквания по отношение на преносния газопровод с цел превантивна защита на населението
10	Материални активи		
10.1	Да се установят точните местоположения на подземната инфраструктура и отбелязване върху терена в точките на пресичане с трасето на газопровода. Тази дейност да се извършва съвместно с представители на собствениците и операторите на подземната инфраструктура.	Строителство	Свеждане до минимум на вероятността от увреждане на подземната инфраструктура.

Настоящото решение се отнася само за ИП, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на ЗООС.

При промяна на възложителя, на параметрите на ИП или на някое от обстоятелствата, при които се издава настоящото решение по ОВОС възложителят/новият възложител трябва да уведоми своевременно министъра на околната среда и водите съгласно чл. 99, ал. 10 от ЗООС.

На основание чл. 99, ал. 11 от ЗООС решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 /пет/ години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на ИП.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от ЗООС.

На основание чл. 22, ал. 3 от Наредбата за ОВОС възлагам на директорите на РИОСВ – Благоевград, БДЗБР контрола по изпълнение на поставените условия и мерки в настоящото решение.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Дата: 20.12.2018г.

МИНИСТЪР:

За министър:
 Заместник-министър: Николай Кенчев
 Заповед за заместване: рд. 482/19.12.2018г.

НЕНО ДИМОВ //